

13290

ห้องสมุดคณะเทคโนโลยีการเกษตร
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าลาดกระบัง
ปัญหาพิเศษปริญญาตรี

คณะ เทคโนโลยีการ เกษตร

เรื่อง

การวิเคราะห์อุปสงค์ข้าวเขียวของประเทศไทย

ปี พ.ศ. 2510 - 2522

โดย

นายธีระศักดิ์ มั่งชม

(*[Signature]*.....)

อาจารย์ อำนวย แสงโนรี

อาจารย์ที่ปรึกษา

(.....)

อาจารย์ วิเชษณ์ มณีรัตน์

กรรมการ

(.....)

อาจารย์ บรรณ เลง ศรีพัฒนาไทย์

กรรมการ

(.....)

อาจารย์ ศิณีย์ สังข์ทวี

กรรมการ

(*[Signature]*.....)

อาจารย์ เสาวณีย์ ทะโพหนอง

กรรมการ

(.....)

อาจารย์อภิสิทธิ์ แก้วฉาย

กรรมการ

(.....)

อาจารย์ เสาวคนธ์

กรรมการ

ภาครับรองแล้ว

รฟ.
ที่ ๑๖๖๓

(.....)
หัวหน้าภาควิชา

เอกสารนี้เป็นของส่วนราชการที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
เลขที่..... วันที่.....
ไม่ว่าจะโดยใดๆ ซึ่งผู้จัดทำมีหน้าที่ให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
เลขทะเบียน.....
วัน,เดือน,ปี.....

คำนำ

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ได้รับความอนุเคราะห์จาก
อาจารย์อำนวยการ แสงโนรี อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นอย่างดี และขอขอบคุณ
หน่วยงานต่าง ๆ ของราชการที่ได้ให้ข้อมูลต่าง ๆ อย่างมากมาย ซึ่งทำให้
การทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้เสร็จสิ้นด้วยดี
สุดท้ายนี้ ข้าพเจ้าหวังว่าวิทยานิพนธ์เล่มนี้น่าจะมีประโยชน์บ้าง
ไม่มากนักขอ

ธีระศักดิ์ มั่งชม

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1	
บทนำ	๑
1.1 ความสำคัญของถั่วเขียว	๑
1.2 ปัญหา	๑๖
1.3 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	๒
1.4 การทรวจเอกสาร	๒
1.5 สมมุติฐานของการวิจัย	๒
1.6 ขอบเขตของการศึกษา	๒
1.7 ที่มาของข้อมูล	๒
บทที่ 2	
ลักษณะการผลิต การบริโภค และการค้าถั่วเขียวของประเทศไทย	๑๐
2.1 การปลูกถั่วเขียว	๑๐
2.2 ผลผลิต	๑๖
2.3 ต้นทุนการผลิต	๑๗
2.4 อุปสรรคในการปลูกถั่วเขียว	๑๙
2.5 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของเกษตรกร	๒๓
2.6 ลักษณะการบริโภคถั่วเขียว	๒๙
2.7 ระบบตลาดถั่วเขียว	๓๒
- ภายในประเทศ	๓๒
- ภายนอกประเทศ	๔๕
2.8 ปัญหาเกี่ยวกับการส่งออก	๕๐

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

		หน้า
บทที่ 3	ผลการศึกษาและการวิเคราะห์	
	3.1 สมการการบริโภคตัวเขียวภายในประเทศไทย	๕๒
	3.2 สมการปริมาณส่งออกตัวเขียวไปยังประเทศลูกค้า	๕๓
บทที่ 4	สรุปและข้อเสนอแนะ	๕๗

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

			หน้า
ตารางที่	1	ปริมาณและมูลค่าส่งออกสินค้าเกษตรกรรมที่สำคัญ ๆ ของไทย ปี 2500-2519	๒
ตารางที่	2	เนื้อที่เพาะปลูกผลผลิต และผลผลิตต่อไร่ของ ถั่วเขียวไทย ปี 2500-2520	๕
ตารางที่	3	การบริโภคภายในประเทศและการส่งออกของถั่วเขียวไทย ปี 2500-2519	๖
ตารางที่	4	เนื้อที่เพาะปลูก ผลผลิต และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ของถั่วเขียวในภาคต่าง ๆ ของประเทศไทย ปีการเพาะปลูก 2518/2519	๑๕
ตารางที่	5	ระยะเวลาการปลูกถั่วเขียวในแต่ละภาคของประเทศไทย	
ตารางที่	7	ต้นทุนการผลิตและผลกำไรของถั่วเขียวปีเพาะปลูก 2519/20	๒๐
ตารางที่	8	ต้นทุนการผลิตถั่วเขียวที่มันแปรตามระดับผลผลิตต่าง ๆ กัน	๒๑
ตารางที่	9	การผลิตถั่วเขียวของโลก โดยแบ่งตามภูมิภาคต่าง ๆ ปี 2517-2519	๒๕
ตารางที่	10	เปรียบเทียบผลผลิตถั่วเขียวของโลกกับของไทย ปี 2500-2519	๒๖
ตารางที่	11	ปริมาณผลผลิตถั่วเขียวของประเทศไทยผู้ผลิตที่สำคัญ ปี 2517-2518	๒๗
ตารางที่	12	คุณค่าทางอาหารของถั่วเขียวเปรียบเทียบกับธัญญาพืชอื่น ๆ	๓๐
ตารางที่	13	การบริโภคถั่วเขียวเฉลี่ยต่อคนในประเทศไทย ปี 2500-2519	๓๑
ตารางที่	14	เปอร์เซ็นต์ของปริมาณถั่วเขียวที่จำหน่ายโดยเกษตรกรปี 2516	๓๕
ตารางที่	15	เปอร์เซ็นต์การส่งออกถั่วเขียวของประเทศไทยผู้ส่งออกที่สำคัญ เทียบกับปริมาณการส่งออกถั่วเขียวของโลกในช่วงปี 2513-2518	๕๓

สารบัญภาพ

หน้า

รูป 1	การใช้ประโยชน์ของถั่วเขียว	
รูป 5	แหล่งเพาะปลูกถั่วเขียวของประเทศไทยเป็นรายจังหวัด ปี 2518	๑๕
รูป 6	แนวโน้มของเนื้อที่เพาะปลูก ผลผลิต และผลผลิตเฉลี่ย ต่อไร่ของถั่วเขียว ปี 2500-2520	๑๘
รูป 7	ความเคลื่อนไหวแบบวัฏจักรของปริมาณการผลิตถั่วเขียว ในประเทศไทย ปี 2500-2520	๒๔
รูป 8	วิธีการค้าและการตลาดถั่วเขียว	๓๔
รูป 9	การเปรียบเทียบราคาขายส่งถั่วเขียวแต่ละชนิดในตลาด กรุงเทพฯ ปี 2500-2520	๓๖
รูป 10	การเปรียบเทียบราคาขายส่งรายเดือนของถั่วเขียวแต่ละชนิดในตลาดกรุงเทพฯ ปี 2500-2520	๓๗
รูป 11	ความเคลื่อนไหวของราคาขายส่งถั่วเขียวทุกชนิดในตลาดกรุงเทพฯ ปี 2500-2520	๓๘
รูป 12	ความเคลื่อนไหวรายเดือนของราคาขายส่งถั่วเขียวทุกชนิดในตลาดกรุงเทพฯ ปี 2500-2520	๓๙
รูป 13	การเปรียบเทียบราคาขายส่งถั่วเขียวในตลาดกรุงเทพฯ และราคาส่งออก ปี 2500-2520	๔๐
รูป 14	ปริมาณส่งออกรายเดือนของถั่วเขียวทุกชนิด ปี 2507-2519	๔๑
รูป 15	เปอร์เซ็นต์การส่งออกของผลผลิตถั่วเขียวไทย ปี 2500-2519	๔๒
รูป 16	ปริมาณการส่งถั่วเขียวของไทยไปยังประเทศต่าง ๆ ปี 2500-2519	๔๖

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของถั่วเขียว

ตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2500 เป็นต้นมา สินค้าเกษตรกรรมหลายชนิดของไทยได้เริ่มมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศมากขึ้น เช่น ยางพารา ข้าวโพค มันสำปะหลัง ปอ ยาสูบ ฯลฯ และในปัจจุบันสินค้าเกษตรกรรมเหล่านี้ก็ได้กลายเป็นสินค้าหลักของประเทศไปแล้ว (ตารางที่ 1)

ถั่วเขียวนับเป็นพืชเศรษฐกิจอีกชนิดหนึ่ง ซึ่งกำลังทวีความสำคัญขึ้นเป็นลำดับและอยู่ในโครงการส่งเสริมตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2520 - 2524) โดยใ้กว้างเป้าหมายให้มีอัตราการผลิตเพิ่มขึ้น 8.9 เปอร์เซ็นต์ กล่าวคือ จะต้องทำการผลิตให้เพิ่มจาก 292,500 ตัน ในปี 2520 ไปเป็น 390,400 ตัน ในปี 2524 และคาดว่าจะส่งออกได้ 130,000 ตัน ในปี 2524 โดยที่ในปี 2519 ถั่วเขียวส่งออกได้เพียง 88,077 ตันเท่านั้น (17 หน้า 67 และ 237)

การผลิตถั่วเขียวของไทยนั้นมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นทั้งในก้านเนื้อที่เพาะปลูกและผลผลิต กล่าวคือ ในปี 2500 มีเนื้อที่เพาะปลูกเพียง 237,000 ไร่ ได้ผลผลิต 41,100 ตันเท่านั้น ต่อมาในปี 2516 - 2520 มีเนื้อที่เพาะปลูกเฉลี่ย 1,523,200 ไร่ ได้ผลผลิตเฉลี่ย 165,520 ตัน (ตารางที่ 2) เพิ่มสูงขึ้นหลายเท่าตัว อย่างไรก็ตามเป็นที่น่าสังเกตว่าการผลิตถั่วเขียวเปลี่ยนแปลงขึ้น ๆ ลง ๆ อยู่เสมอ ทั้งนี้อาจจะมีผลมาจากความไม่แน่นอนของราคา ความไม่แน่นอนของสภาพดินฟ้าอากาศหรือปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ในระหว่างปี 2520 - 2519 ถั่วเขียวที่ผลิตได้ในปีหนึ่งนั้นโดยเฉลี่ยประมาณร้อยละ 57.49 ถูกนำมาใช้ภายในประเทศเพื่อการบริโภค ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 42.51 ถูกส่งออกไปจำหน่ายต่างประเทศ (ตารางที่ 3)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ ๑ ปริมาณและมูลค่าส่งออกสินค้าเกษตรกรรมที่สำคัญ ๆ ของไทยปี ๒๕๐๐ - ๒๕๑๔

ปริมาณ - พันตัน
มูลค่า - ล้านบาท

ปี	ข้าว		ยางพารา		ข้าวโพก		มันสำปะหลัง		ปอ		ยาสูบ		ถั่วเขียว	
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
๒๕๐๐	๑,๕๗๖.๒	๓,๖๒๒	๑๓๔.๘	๑,๐๖๖	๖๔.๓	๗๔	๕๘.๘	๑๓๘	๑๘.๖	๘	๖.๗	๑๐๐	๑๐.๕	๓๓
๒๕๐๑	๑,๑๓๒.๕	๒,๕๖๘	๑๓๕.๕	๙,๓๒๖	๑๖๒.๕	๑๘๓	๑๕๑.๖	๑๕๒	๒๗.๖	๖๕	๕.๘	๘๕	๗.๒	๒๔
๒๕๐๒	๑,๐๕๑.๗	๒,๕๗๖	๑๗๔.๔	๒,๓๓๖	๒๓๘.๔	๒๕๒	๑๕๔.๖	๒๒๔	๓๗.๓	๘๘	๑.๒	๑๖	๑๕.๘	๓๗
๒๕๐๓	๑,๒๐๒.๘	๒,๕๗๖	๑๖๕.๗	๒,๕๗๕	๕๑๔.๕	๕๕๑	๒๖๕.๗	๒๘๘	๖๑.๘	๒๓๐	๑.๗	๒๑	๒๓.๐	๕๘
๒๕๐๔	๑,๕๗๖.๐	๓,๕๕๘	๑๘๔.๖	๒,๑๓๐	๕๖๕.๑	๕๕๕	๔๔๓.๔	๔๖๖	๑๔๓.๕	๒๒๖	๑.๑	๑๒	๒๖.๔	๖๐
๒๕๐๕	๑,๒๗๑.๐	๓,๒๔๐	๑๕๔.๒	๒,๑๑๑	๕๕๔.๑	๕๑๖	๕๐๐.๘	๕๒๓	๒๓๗.๕	๕๗๕	๒.๖	๓๑	๒๑.๘	๖๒
๒๕๐๖	๑,๕๑๗.๗	๓,๕๖๘	๑๘๖.๕	๑,๕๐๓	๗๖๗.๕	๘๕๗	๕๒๗.๕	๖๗๕	๑๖๕.๘	๓๕๘	๓.๘	๔๑	๒๐.๗	๕๕
๒๕๐๗	๑,๘๖๖.๓	๕,๓๕๕	๒๑๗.๐	๒,๑๖๐	๑,๑๖๖.๕	๑,๓๘๘	๗๓๘.๕	๖๕๓	๑๖๒.๑	๕๕๕	๖.๑	๗๕	๓๓.๔	๘๕
๒๕๐๘	๑,๘๕๕.๒	๕,๓๓๔	๒๑๐.๕	๑,๕๕๕	๘๓๑.๔	๑,๐๐๘	๗๑๕.๔	๖๗๖	๓๑๗.๐	๑,๑๒๒	๖.๐	๘๕	๕๐.๗	๑๑๘
๒๕๐๙	๑,๕๐๗.๖	๕,๑๐๑	๒๐๖.๕	๑,๘๖๐	๑,๒๖๑.๖	๑,๕๗๗	๖๘๘.๖	๖๕๕	๕๗๓.๓	๑,๖๑๘	๗.๕	๑๐๕	๕๕.๓	๑๓๑

๕

ตารางที่ ๑ (ต่อ)

ปริมาณ - พันตัน
มูลค่า - ล้านบาท

ปี	ข้าว		ยางพารา		ข้าวโพค		มันสำปะหลัง		ปอ		ยาสูบ		ถั่วเขียว	
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
๒๕๑๐	๑,๔๒๕.๓	๔,๖๕๓	๒๑๑.๑	๑,๕๓๔	๑,๑๖๖.๐	๑,๔๓๑	๓๘๑.๔	๓๒๖	๓๓๓.๑	๘๖๖	๘.๖	๑๔๓	๖๖.๔	๑๒๒
๒๕๑๑	๑,๐๖๘.๒	๓,๓๓๕	๒๕๒.๒	๑,๘๑๖	๑,๕๕๘.๒	๑,๖๓๑	๘๘๘.๕	๓๓๒	๒๘๕.๕	๖๓๔	๑๐.๔	๑๔๕	๖๖.๓	๑๓๒
๒๕๑๒	๑,๐๒๓.๑	๒,๙๔๕	๒๓๖.๔	๒,๖๖๔	๑,๕๔๔.๘	๑,๓๖๓	๕๓๕.๑	๘๓๖	๒๕๖.๐	๓๘๐	๘.๕	๑๔๕	๓๖.๘	๒๑๕
๒๕๑๓	๑,๐๖๓.๖	๒,๕๑๖	๒๓๕.๖	๒,๕๓๒	๑,๔๘๘.๐	๑,๕๖๕	๑,๓๒๖.๕	๑,๒๒๓	๒๕๓.๓	๓๑๕	๑๐.๘	๑๔๓	๘๕.๘	๒๕๕
๒๕๑๔	๑,๕๓๖.๑	๒,๙๐๕	๓๐๓.๕	๑,๙๐๕	๑,๘๓๓.๕	๒,๒๕๖	๑,๑๒๓.๑	๑,๒๔๐	๒๓๑.๓	๕๓๕	๑๓.๒	๒๓๖	๘๕.๖	๒๕๕
๒๕๑๕	๒,๑๑๒.๑	๕,๕๓๓	๓๓๓.๓	๑,๘๖๒	๑,๘๕๓.๖	๒,๐๕๕	๑,๓๑๑.๐	๑,๕๓๑	๒๕๕.๑	๑,๐๕๓	๑๘.๒	๒๕๕	๘๘.๓	๒๓๓
๒๕๑๖	๘๘๘.๓	๓,๕๕๕	๓๐๐.๕	๕,๕๓๓	๑,๓๕๖.๕	๒,๕๖๕	๑,๘๓๖.๕	๒,๕๓๓	๒๖๕.๑	๑,๐๕๕	๑๖.๕	๓๐๕	๕๕.๒	๓๓๕
๒๕๑๗	๑,๐๒๕.๓	๕,๓๓๕	๓๖๒.๖	๕,๐๓๕	๒,๓๐๑.๖	๖,๐๓๕	๒,๓๐๕.๓	๓,๘๓๖	๒๓๑.๐	๘๕๕	๑๕.๖	๕๕๕	๕๐.๓	๕๕๕
๒๕๑๘	๕๕๕.๓	๕,๕๕๒	๓๓๒.๒	๓,๕๓๕	๒,๑๐๕.๓	๕,๓๐๕	๒,๓๕๕.๕	๕,๕๓๓	๑๓๑.๖	๖๕๓	๓๖.๖	๕๖๕	๘๓.๒	๖๕๕
๒๕๑๙	๑,๕๓๓.๕	๘,๖๐๓	๓๓๓.๕	๕,๕๓๓	๒,๕๓๕.๒	๕,๖๓๖	๓,๓๒๐.๓	๓,๕๓๓	๑๓๓.๕	๕๓๕	๒๒.๐	๖๕๕	๘๘.๑	๕๖๖

๔

* ตารางที่ ๒ เนื้อที่เพาะปลูก ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่ของถั่วเขียวไทย
ปี ๒๕๐๐ - ๒๕๒๐

ปี	เนื้อที่เพาะปลูก (พันไร่)	ผลผลิต (พันตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)
๒๕๐๐	๒๓๓	๔๑.๑	๓๓๘
๒๕๐๑	๒๕๒	๔๑.๕	๑๖๘
๒๕๐๒	๒๕๙	๕๖.๐	๑๖๓
๒๕๐๓	๓๒๓	๖๐.๕	๑๘๓
๒๕๐๔	๒๒๙	๔๐.๕	๑๗๑
๒๕๐๕	๓๑๐	๕๓.๓	๑๗๓
๒๕๐๖	๒๓๐	๑๑๖.๐	๑๗๔
๒๕๐๗	๒๓๒	๑๑๐.๒	๑๗๔
๒๕๐๘	๓๕๓	๑๒๕.๘	๑๖๖
๒๕๐๙	๔๕๐	๑๓๑.๘	๑๕๕
๒๕๑๐	๘๓๐	๑๒๒.๖	๑๔๘
๒๕๑๑	๑,๒๕๐	๑๕๓.๓	๑๒๓
๒๕๑๒	๑,๒๙๓	๑๖๙.๘	๑๓๑
๒๕๑๓	๑,๔๙๔	๑๕๐.๕	๑๐๑
๒๕๑๔	๙๘๔	๑๕๓.๔	๑๕๖
๒๕๑๕	๑,๔๗๕	๒๐๕.๒	๑๔๔
๒๕๑๖	๑,๕๙๖	๒๐๙.๓	๑๓๑
๒๕๑๗	๑,๒๙๓	๑๕๓.๕	๑๒๕
๒๕๑๘	๑,๐๒๒	๑๒๐.๖	๑๑๗
๒๕๑๙	๑,๓๙๒	๑๒๕.๘	๙๐
๒๕๒๐	๒,๓๑๓	๑๕๕.๐	๘๐

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับราชการใช้ภายในเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่ควรเผยแพร่ไปยังประชาชนโดยทั่วไปได้

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้นพิมพ์ที่: กองเศรษฐกิจการเกษตร และกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ กรุงเทพมหานคร

สำหรับถั่วเขียวที่ใช้ภายในประเทศมีทั้งถั่วเขียวมัน (Green Beans or Mung Beans) และถั่วเขียวผิวดำ (Black Matpe Beans) โดยจะนำไปใช้ทำเป็นอาหาร (Food) เพราะ ถั่วงอก (Bean Sprout) และใช้เป็นวัตถุดิบป้อนโรงงานอุตสาหกรรมทำวุ้นเส้น (Shredded Jelly) แป้งถั่วเขียว (Mung Bean Flour) อุตสาหกรรมทำวุ้นเส้น (Shredded Jelly) แป้งถั่วเขียว (Mung Bean Flour) และอื่น ๆ (ภาพที่ 1) ความต้องการอาหารประเภทต่าง ๆ เหล่านี้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นควบคู่ไปกับการเพิ่มขึ้นของประชากรและรายได้ ดังนั้นความต้องการถั่วเขียวภายในประเทศจึงน่าจะเพิ่มขึ้นเป็นสัดส่วนกับการเพิ่มขึ้นของประชากรและรายได้ด้วย

ในด้านการจำหน่ายถั่วเขียวเป็นสินค้าออกนั้น ถั่วเขียวโคกกลายเป็นสินค้าออกที่สำคัญในระยะปีที่ผ่านมา ในช่วงปี 2510 - 2519 ปริมาณส่งออกเฉลี่ยประมาณ 79,100 ตัน และมูลค่าส่งออกเฉลี่ยประมาณ 349.5 ล้านบาท และในปี 2519 ถั่วเขียวทำเงินตราต่างประเทศได้ในปริมาณ 946 ล้านบาท ในจำนวนนี้ประมาณ 521 ล้านบาทได้มาจากถั่วเขียวมันและอีก 425 ล้านบาท ได้จากถั่วเขียวผิวดำ (20 หน้า 9 - 10) ถึงแม้ว่าปริมาณและมูลค่าส่งออกอยู่ในอัตราค่อนข้างสูง ตลาดถั่วเขียวที่สำคัญของไทยในขณะนี้ คือ ญี่ปุ่น ไต้หวัน มาเลเซีย ฮองกง และสิงคโปร์

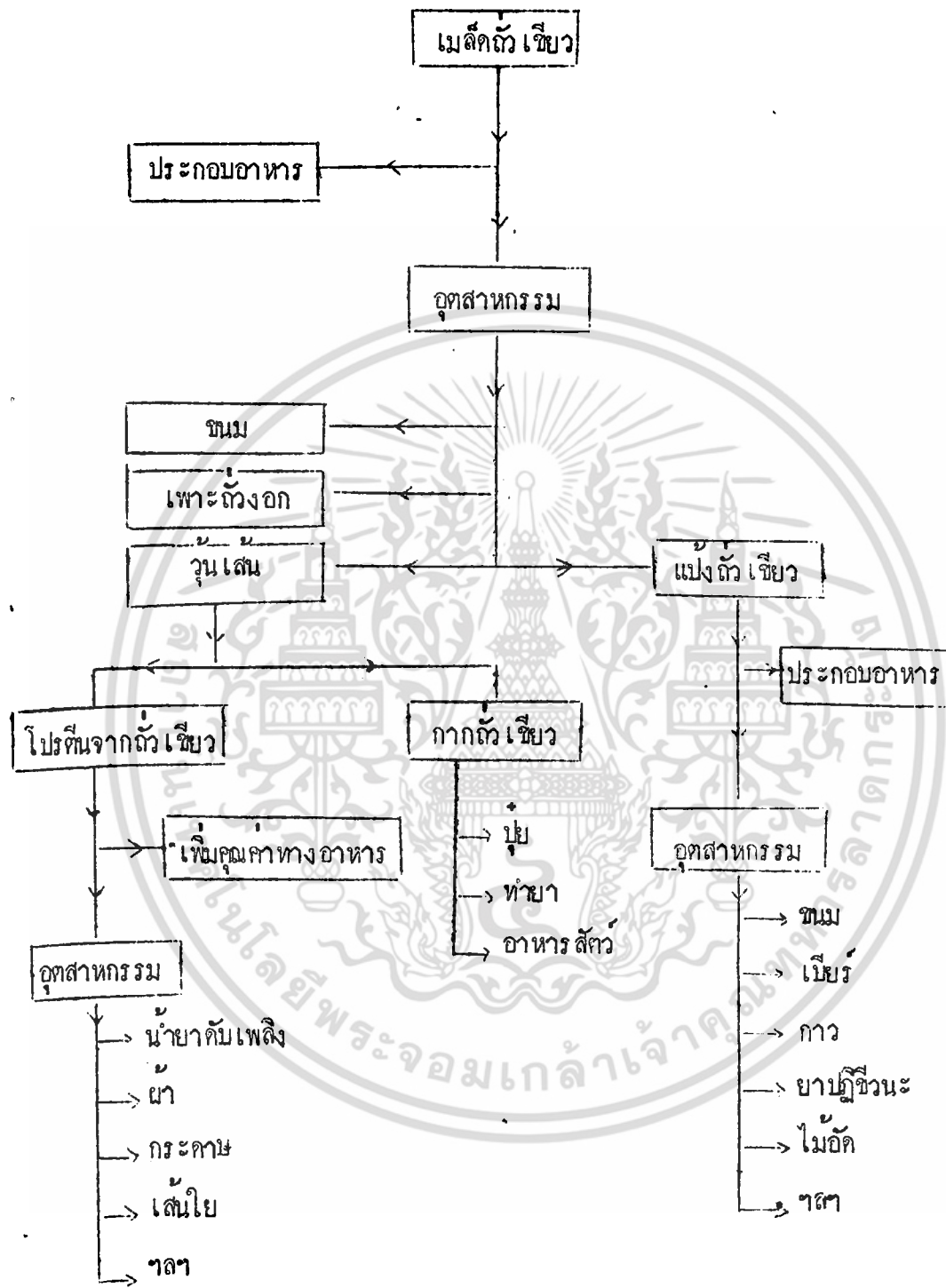
สำหรับการเคลื่อนไหวของราคาถั่วเขียวก็มีลักษณะเช่นเดียวกับสินค้าเกษตรกรรมอื่น ๆ กล่าวคือ ราคาจะเคลื่อนไหวไปตามปริมาณความต้องการของตลาดและปริมาณการผลิต ในระยะ 2 - 3 ปี ที่ผ่านมาราคาขายส่งถั่วเขียวในตลาดกรุงเทพฯ มีแนวโน้มสูงขึ้น ราคาถั่วเขียวมันและถั่วเขียวธรรมดาก็ขายส่งในตลาดกรุงเทพฯ ในปี 2519 เฉลี่ยกิโลกรัมละ 9.83 บาท และ 10.33 บาท เทียบกับ 6.70 บาท และ 6.19 บาท ตามลำดับในปี 2518 สำหรับราคาส่งออก (F.O.B.) ของถั่วเขียวมันในปี 2519 เฉลี่ยกิโลกรัมละ 9,105 บาท สูงกว่าราคาส่งออกของปี 2518 ซึ่งเฉลี่ยเท่ากับ 5,601 บาทต่อตัน ประมาณร้อยละ 62.57 ส่วนราคาถั่วเขียวผิวดำขายส่งในตลาดกรุงเทพฯ ในปี 2519 เฉลี่ยกิโลกรัมละ 12.69 บาท สูงกว่าราคาในปี 2517 และ 2518 ซึ่งเฉลี่ยกิโลกรัมละ 4.05 บาท และ 4.48 บาท ตามลำดับ ราคาส่งออก (F.O.B.) ของถั่วเขียวผิวดำในปี 2519 เฉลี่ยตันละ 13,775 บาท สูงกว่าราคาส่งออกในปี 2518 ซึ่งเฉลี่ยตันละ 5,574 บาท เกือบสามเท่าตัว (14 หน้า 2-3)

★ ตารางที่ ๓ การบริโภคภายในประเทศและการส่งออกของ ถั่วเขียวไทย
ปี ๒๕๐๐ - ๒๕๖๕

ปี	ผลิต (พันตัน)	ส่งออก (พันตัน)	บริโภคในประเทศ (พันตัน)	% ผลิตที่ บริโภค	% ผลิตที่ ส่งออก
๒๕๐๐	๔๑.๑	๑๐.๕	๓๐.๖	๗๔.๕๕	๒๕.๔๕
๒๕๐๑	๔๑.๕	๙.๒	๓๒.๓	๗๗.๖๕	๒๒.๓๕
๒๕๐๒	๔๖.๐	๑๕.๔	๓๐.๖	๖๖.๕๒	๓๓.๔๘
๒๕๐๓	๖๐.๔	๒๓.๐	๓๗.๔	๖๑.๙๒	๓๘.๐๘
๒๕๐๔	๔๐.๕	๒๖.๔	๑๔.๑	๓๔.๘๑	๖๕.๑๙
๒๕๐๕	๕๓.๓	๒๑.๐	๓๒.๓	๖๐.๕๘	๓๙.๔๑
๒๕๐๖	๑๑๖.๐	๒๐.๓	๙๕.๗	๘๒.๔๖	๑๗.๕๔
๒๕๐๗	๑๑๐.๒	๓๓.๕	๗๖.๗	๖๙.๖๙	๓๐.๓๑
๒๕๐๘	๑๒๔.๘	๕๐.๓	๗๔.๕	๕๙.๗๓	๔๐.๒๗
๒๕๐๙	๑๓๑.๘	๕๕.๓	๗๖.๕	๕๘.๐๘	๔๑.๙๒
๒๕๑๐	๑๒๒.๖	๒๖.๙	๙๕.๗	๖๑.๙๔	๓๘.๐๖
๒๕๑๑	๑๖๓.๓	๒๖.๓	๑๓๗.๐	๘๓.๕๘	๑๖.๔๒
๒๕๑๒	๑๖๙.๘	๓๖.๘	๑๓๓.๐	๗๘.๓๗	๒๑.๖๓
๒๕๑๓	๑๕๐.๕	๘๙.๘	๖๐.๗	๔๐.๓๓	๕๙.๖๗
๒๕๑๔	๑๕๓.๔	๘๕.๖	๖๗.๘	๔๔.๒๐	๕๕.๘๐
๒๕๑๕	๒๐๔.๒	๘๘.๓	๑๑๕.๙	๕๖.๗๖	๔๓.๒๔
๒๕๑๖	๒๐๙.๓	๙๕.๒	๑๑๔.๑	๕๔.๕๒	๔๕.๔๘
๒๕๑๗	๑๘๓.๙	๙๐.๓	๙๓.๖	๕๑.๙๔	๔๘.๐๖
๒๕๑๘	๑๒๐.๖	๘๓.๒	๓๗.๔	๓๑.๐๑	๖๘.๙๙
๒๕๑๙	๑๒๔.๘	๘๘.๑	๓๖.๗	๒๙.๔๑	๗๐.๕๙
เฉลี่ย	-	-	-	๕๓.๕๘	๔๖.๔๑

ที่มา : คำนวณจากตารางที่ ๑ และ ๒

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ ๑ การใช้ประโยชน์ของ ถั้ว เขียว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การเปลี่ยนแปลงของราคาถั่วเขียวดังกล่าวมาเป็นผลสะท้อนมาจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านปริมาณการผลิตและความต้องการทั้งภายในและภายนอกประเทศ ซึ่งในปัจจุบันความรู้เรื่องผลของการเปลี่ยนแปลงปริมาณการผลิตและความต้องการที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงของราคาถั่วเขียวยังอยู่ในขอบเขตที่จำกัด และมักจะอยู่ในรูปของการวิจารณ์หรือความเห็นเป็นส่วนใหญ่ ประกอบกับประเทศที่กำลังพัฒนา เช่น ประเทศไทย มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยข่าวสารเกี่ยวกับการคาดคะเนในเรื่องอุปสงค์และอุปทานของสินค้าเกษตรกรรมเพื่อเป็นหลักสำหรับการวางแผนการผลิตและการตลาดสำหรับถั่วเขียว รวมทั้งการพยากรณ์ถึงสิ่งที่น่าจะเป็นในอนาคตอีกด้วย ทั้งนี้การศึกษานี้จึงเน้นหนักเฉพาะการวิเคราะห์อุปสงค์ของถั่วเขียว ความเคลื่อนไหวของราคาและความมีเสถียรภาพในการส่งออกของถั่วเขียว ตลอดจนปัจจัยสำคัญ ๆ ที่มีอิทธิพลต่อสิ่งเหล่านี้ ซึ่งจะเป็นข้อความรู้ที่สำคัญในการวางนโยบายการผลิตและการค้าถั่วเขียวต่อไป

ปัญหา

สิ่งที่ได้กล่าวมาแล้วจะเห็นว่าประเทศลูกค้าที่สำคัญของถั่วเขียวไทย คือ ผู้ศึกษาจะศึกษาถึงปัจจัยใดบ้างเป็นตัวกำหนดปริมาณความต้องการของลูกค้าที่สำคัญ ซึ่งจะเป็นการศึกษาอุปสงค์ของถั่วเขียวภายนอกประเทศไทย นอกจากนี้ผู้ทำการศึกษาก็จะศึกษาอุปสงค์ภายในประเทศไทย เพื่อหาปัจจัยตัวกำหนดปริมาณการบริโภคถั่วเขียวว่ามีปัจจัยใดที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ภายในประเทศไทย

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาฟังก์ชันอุปสงค์ของถั่วเขียวภายในประเทศ และภายนอกประเทศ
2. เพื่อศึกษาโครงสร้างของตลาดลักษณะการค้าถั่วเขียว, ปัญหาอุปสงค์จะศึกษาโครงสร้างการตลาดภายในประเทศไทย และภาวะการส่งออกในต่างประเทศเฉพาะลูกค้าที่สำคัญ คือ ญี่ปุ่น, สิงคโปร์

การตรวจสอบเอกสาร

1. ศูนย์สถิติการเกษตร กองเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ภาวะการผลิตถั่วเขียวไทย ตารางแสดงเนื้อที่เพาะปลูก ผลผลิต ผลได้เฉลี่ยต่อไร่ ราคา-
ขายของเกษตรกร ราคาส่งออกเฉลี่ยต่อปีของสินค้าเกษตรที่สำคัญ รายได้ประชาชาติโดย
ประมาณของประเทศไทย

2. นายชวรัช ประกิจสุศิลป์โชติ การวิเคราะห์อุปสงค์และอุปทานของถั่วเขียว
ไทย ศึกษาเกี่ยวกับโครงสร้างของตลาดภายในและภายนอกประเทศ ปริมาณการส่งออกของ
ถั่วเขียวไทยกับประเทศที่สำคัญ อุตสาหกรรมกับการใช้ประโยชน์ของถั่วเขียว ความต้องการ
ถั่วเขียวภายในประเทศและภายนอกประเทศ

สมมุติฐานของการวิจัย

ปริมาณการบริโภคถั่วเขียวภายในประเทศจะขึ้นอยู่กับราคาขายปลีกเฉลี่ยภายใน
ประเทศ, รายได้ประชาชาติและจำนวนประชากรของประเทศไทยและปริมาณการส่งออกถั่วเขียว
ไปยังประเทศลูกค้าขึ้นอยู่กับราคาส่งออก F.O.B. เฉลี่ยกับปริมาณการผลิตถั่วเขียวทั้งหมดของ
ประเทศไทย

Model การวิเคราะห์
ในการศึกษาอุปสงค์ของถั่วเขียวไทย ผู้ทำการศึกษาคือจะใช้สมการแบบ
Multiple Regression Analysis
โดยมี Model ดังนี้

1. อุปสงค์ถั่วเขียวภายในประเทศไทย

- Q_{ID} = $f(P_t, I_t, N_t)$
 - สมการ Q_{ID} = $a + b_1P_t + b_2I_t + b_3N_t$
 - โดยที่ Q_{ID} = ปริมาณการบริโภคถั่วเขียวภายในประเทศไทย (พันตัน)
 - P_t = ราคาขายปลีกเฉลี่ยภายในประเทศ (บาท/ก.ก.)
 - I_t = รายได้ประชาชาติปรับด้วย C.P.I. ของประเทศ
 - N_t = (บาท/คน)
- จำนวนประชากรของประเทศไทย (ล้านคน)

2. อุปสงค์ถั่วเขียวภายนอกประเทศ จะทำการศึกษาเฉพาะประเทศลูกค้าส่งออกที่สำคัญไคแก่ ญี่นุ่น, สิงคโปร์ โดยใช้สมการแบบ Multiple Regression Analysis โดยมี Model ดังนี้

- Q_{EX} = $f(P_{EX}, Q_S)$
- สมการ Q_{EX} = $a + b_1P_{EX} + b_2Q_S$
- โดยที่ Q_{EX} = ปริมาณการส่งออกถั่วเขียวไปยังประเทศลูกค้า (พันตัน)
- P_{EX} = ราคาส่งออก (R.O.B.) เฉลี่ยปรับด้วย C.P.I. ของประเทศไทย (บาท)
- Q_S = ปริมาณการผลิตถั่วเขียวทั้งหมดของประเทศไทย (ตัน)

ขอบเขตของการศึกษา

เพื่อจะศึกษาลักษณะการค้าถั่วเขียวภายในประเทศและการค้าภายนอกประเทศอันไคแก่ ญี่นุ่น สิงคโปร์

ที่มาของข้อมูล

ข้อมูลเหล่านี้ได้มาจากการค้นคว้าตามหนังสือ และเอกสารของทางราชการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

ลักษณะการผลิต การบริโภค และการค้าข้าวของประเทศไทย

การปลูกข้าว

ข้าวเจ้าอยู่ในประเภทพืชไร่ที่ใช้เป็นอาหาร สามารถขึ้นได้ดีในเขตร้อน ถึงร้อน และเขตอบอุ่น ทนทานต่อความแห้งแล้ง ได้ดีกว่าข้าวเหลือง และข้าวลึกลง เป็นพืชที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจของประเทศไทยอีกพืชหนึ่ง ซึ่งสามารถนำรายได้เข้าประเทศไทย โดยการส่งไปจำหน่ายยังต่างประเทศเมล็ดข้าวทำขนมหวาน ถังอก ถั่วคั่ว ผลิตภัณฑ์จากเมล็ดข้าวทำเส้น นอกจากนี้ยังใช้เป็นพืชบำรุงดินได้อีกด้วย ส่วนใหญ่ปลูกมากในภาคกลาง

ฟ้าอากาศ

ข้าวเจ้าเป็นพืชที่เจริญเติบโตได้ดีในบริเวณที่อากาศร้อน มีฝนตกพอประมาณ อุณหภูมิที่เหมาะสมคือ 65° - 75° ฟ. เป็นพืชวันสั้น

ดิน

ข้าวเจ้าปลูกได้ดีในดินทุกชนิด ไม่ว่าจะเป็นดินร่วนหรือเหนียว เพียงแต่ให้ปุ๋ยอาหารธาตุ และมีความชุ่มชื้นพอเพียงต่อการเจริญเติบโต

ปุ๋ยและปูนขาว

ถึงแม้ว่าข้าวจะเป็นพืชที่ขึ้นได้ดีในดินทุกประเภทก็ตาม ถ้าดินเหนียวหรือเป็นทรายมากเกินไปก็จะทำให้ไม่เจริญงอกงามเท่าที่ควรและได้ผลผลิตต่ำ ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องใส่ปุ๋ยช่วย

ในสภาพของดินที่มีอินทรีย์วัตถุต่ำ ปุ๋ยที่แนะนำให้ใช้มีเกรด 2: 12: 12 อัตรา 40 ก. ก. / ไร่ ถ้าเป็นดินที่อุดมสมบูรณ์มีอาหารพืชอยู่มากพอควรจะใช้สูตร 0: 12: 12 ในอัตราเดียวกันได้

ปูนขาว ถ้าสภาพของดินเป็นกรดมากควรจะมีการใส่ปูนขาวประมาณ 50-100 ก. ก. / ไร่ เพื่อลดความเป็นกรดของดินและยังเป็นการเพิ่มธาตุ ให้แก่ดินด้วยการใส่ปูนนั้นจะใช้วิธีหว่านแล้วไถกลบหรือโรยลงไปตามแถวก่อนปลูกก็ได้

พันธุ์

ถั่วเขียวที่ปลูกในประเทศไทยมีอยู่ 4 ชนิด

1. ถั่วเขียวเมล็ดเล็ก เป็นถั่วที่มีเมล็ดสีเขียว เหมาะสำหรับทำอาหารหลายอย่าง ชาวไร่นิยมปลูกทั่วไป เพราะให้ผลผลิตต่อไร่สูง
2. ถั่วเขียวทอง มีเมล็ดสีเหลืองทอง ขนาดเมล็ดและความค่อน ๆ เท่ากับถั่วเขียวเมล็ดเล็กนิยมใช้ทำขนม เพราะเมื่อคั่วแล้ว ถึงแม้จะมีเปลือกติดปนอยู่บ้างก็ไม่ทำให้เสียความสวยงาม เป็นถั่วที่มีราคาในท้องตลาด
3. ถั่วเขียวเมล็ดมัน เป็นถั่วเมล็ดใหญ่ สีเหลืองอมเขียวเป็นมันเนื้อมาก เป็นที่นิยมของผู้ทำขนมและอาหารทั่ว ๆ ไป ราคาในท้องตลาดสูงกว่าพันธุ์อื่น ๆ ทั้งหมด
4. ถั่วเขียวอินเคีย เมล็ดมีสีดำ เนื้อมัน พันธุ์นี้ให้ผลผลิตต่อไร่สูงกว่าพันธุ์อื่น ๆ เกือบเท่าตัว เหมาะสำหรับใช้ทำอาหาร

ฤดูปลูก

ถั่วเขียว เน้นพืชต้องการน้ำน้อย เหมาะที่จะปลูกปลายฤดูฝนมากกว่าฤดูอื่น ๆ เริ่มปลูกประมาณเดือนกันยายน-ตุลาคม หรือปลูกหลังจากเก็บเกี่ยวข้าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว

การเตรียมดิน

การปลูกถั่วเขียว เตรียมดินได้ 2 วิธี คือ

1. ก่อนปลูกทำความสะอาดแปลง แล้วทำหลุมโดยไม่ต้องขุดหรือไถวิธีนี้ทุ่นแรงงานและรายจ่ายมาก เหมาะสำหรับผู้มีทุนน้อยจะทำการปลูกถั่วเขียวตามหลังพืชอื่น ๆ ที่เก็บเกี่ยวผลไปแล้ว
2. ไถกลบเศษพืชและวัชพืชลงไว้ในดิน จากนั้นทำการขยอกดินหรือคราดให้ดินร่วนซุยก่อนปลูก

การปลูก

เมล็ดควรจะเป็นเมล็ดใหม่มีเปอร์เซ็นต์ความงอกสูง เมล็ดที่จะใช้ทำพันธุ์ควรมีความงอกประมาณ 80-90% หรือมากกว่านั้น ถ้าดินมีความชุ่มชื้นพอเพียงถั่วจะงอกภายใน 3-4 วัน

วิธีการปลูก นิยมปลูกกัน 3 วิธี

1. ปลูกโดยวิธีหว่าน หว่านเมล็ดให้กระจายได้ระยะดีห่างพอดี ถ้าห่างเกินไปจะทำให้ได้ผลผลิตน้อย ถ้าถี่เกินไปจะทำให้สิ้นเปลือง เมล็ดพันธุ์มากโดยไม่สมควรการปลูกโดยวิธีนี้ใช้เมล็ดประมาณ 4-5 ก.ก./ไร่

2. วิธีหยอดเป็นหลุม หยอดเมล็ดหลุมละ 4-5 เมล็ด ระยะระหว่างหลุมประมาณ 40-50 ซม. เป็นวิธีที่ให้ผลผลิตต่อไร่สูง ชาวไร่นิยมปลูกกันอย่างแพร่หลายใช้เมล็ดพันธุ์ประมาณ 3-4 ก.ก./ไร่

3. วิธีปลูกเป็นแถว ปลูกระยะห่างระหว่างแถว 60-70 ซม. ระหว่างต้น 4-10 ซม. วิธีนี้ให้ผลผลิตต่อไร่สูงกว่าวิธีอื่น ๆ สะดวกต่อการกำจัดวัชพืช และการทำความสะอาดแปลง ใช้เมล็ดพันธุ์ประมาณ 4 ก.ก./ไร่

การปฏิบัติรักษา

ทำการพรวนและกำจัดวัชพืชครั้งแรกเมื่อต้นตั้งอายุได้ประมาณ 10 วัน และจากนั้นอีก 2 อาทิตย์ก็ทำการพรวนครั้งที่สอง ซึ่งเป็นครั้งสุดท้ายเพราะหลังจากนั้นต้นจะเริ่มออกดอก การพรวนหลังจากนั้นไม่ควรกระทำเพราะจะเป็นอันตรายต่อยอดและดอกต้น

การเก็บเกี่ยว

ต้นเขียวจะเริ่มเก็บเกี่ยวได้ประมาณ 60 วัน หลังจากปลูก เมื่อเริ่มแก่ฝักจะเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาล และในที่สุดเป็นสีดำ ระยะที่ฝักตัวประมาณ 2 ใน 3 ของจำนวนฝักทั้งหมดเป็นสีน้ำตาลต้องทำการเก็บเกี่ยวทันที มิฉะนั้นฝักจะแตกทำให้เมล็ดร่วงเสียหาย

ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่

ต้นเขียวที่ปลูกไร่หนึ่ง ๆ นั้น เมื่อเฉลี่ยผลต่อไร่ ขนาดต่ำควรได้ไร่ละ 60-70 ก.ก. ขนาดปานกลางควรได้ไร่ละ 80-90 ก.ก. และขนาดสูงควรได้ 120-150 ก.ก./ไร่ หรือมากกว่านี้

โรคและแมลง

โรค

โรคใบสนิม

โดยมากมักจะเกิดเป็นจุดสีน้ำตาลเล็ก ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บนใบ จากนั้นจุดนี้จะขยายใหญ่ขึ้น และเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลให้ใบร่วงไปในที่สุด เป็นเหตุให้ผลผลิตลดลง

การป้องกันกำจัด ใช้วิธีปลูกพืชหมุนเวียนหรือฉีดด้วยกำมะถันของ

แมลง

เพลี้ยอ่อน จะเข้าทำลายโดยคูดน้ำเลี้ยงจากใบและยอดอ่อนของต้นพืช และเป็นพาหะของโรคไวรัสคั่ววย เมื่อระบาดมาก ๆ จะทำให้ยอดเสียหายและทำให้ผลผลิตลดลง

การป้องกันกำจัด ใช้ 50% ผงอัครา 75 กรัม กับน้ำ 20 ลิตร ฉีด หรือใช้โพลิตอล อี 605 ผงอัครา 50-60 กรัมกับน้ำ 20 ลิตร

เกษตรกรไทยนิยมปลูกถั่วเขียวกันมาเป็นเวลาช้านานแล้ว และปลูกกันโดยทั่วไป ถั่วเขียวมีปลูกมากที่สุดในภาคเหนือ รองลงมาได้แก่ ภาคกลาง ส่วนภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคใต้ มีการปลูกกันเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ซึ่งรูปแบบระยะเวลาการปลูกก็แตกต่างกันไปในแต่ละภาคตามสภาพภูมิประเทศ

จังหวัดที่มีการปลูกถั่วเขียวมากที่สุดในประเทศไทยปี 2518 ได้แก่ จังหวัดเพชรบูรณ์ มีเนื้อที่เพาะปลูกประมาณ 179,962 ไร่ รองลงมาได้แก่ จังหวัดสุโขทัย นครสวรรค์ ลพบุรี และพิษณุโลก ซึ่งมีเนื้อที่เพาะปลูก 157,429 ไร่ 118,958 ไร่ 112,959 ไร่ และ 108,392 ไร่ ตามลำดับ เมื่อรวมเนื้อที่เพาะปลูกทั้ง 5 จังหวัดดังกล่าวมาแล้ว สามารถครอบคลุมเนื้อที่เพาะปลูกได้ประมาณร้อยละ 66.31 ของเนื้อที่เพาะปลูกทั้งประเทศ

ถั่วเขียวที่ปลูกในประเทศไทยมีอยู่ 4 ชนิดคือ ถั่วเขียวเมล็ดเล็ก ถั่วเขียวทอง ถั่วเขียวมัน และถั่วเขียวผิวดำ เกษตรกรส่วนใหญ่นิยมปลูกถั่วเขียวในปลายฤดูฝน (ระหว่างเดือนกันยายน-ตุลาคม) และในฤดูแล้ง (ระหว่างเดือนธันวาคม-มกราคม) มากกว่าที่จะปลูกในต้นฤดูฝน เพราะว่าถ้าฝนตกหนักขณะเมล็ดแก่จะทำให้เมล็ดถั่วบวมเมื่อแห้งจะเหี่ยวยุบไม่งาม บางทีราจะขึ้น และเมื่อจำหน่ายปนกับเมล็ดที่คั่วจะไครราคาต่ำลงอย่างไรก็ตามเกษตรกรมักจะปลูกถั่วเขียวเป็นพืชรองโดยปลูกหลังจากเก็บเกี่ยวพืชหลัก เช่น ข้าว หรือ ข้าวโพด เป็นต้นถั่วเขียว-

* ตารางที่ ๕ เนื้อที่เพาะปลูก ผลผลิต และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ของ
ถั่วเขียวในภาคต่าง ๆ ของประเทศไทย ปีการเพาะปลูก ๒๕๔๘/๔๙

ภาค	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	ผลผลิต (กิโลกรัม)	ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ (กิโลกรัม)
เหนือ	๓๓๘, ๕๕๔	๕๐, ๘๘๘, ๕๓๑	๑๒๘. ๐๘
กลาง	๒๐๑, ๘๐๐	๒๐, ๕๓๓, ๘๓๓	๑๐๑. ๕๕
ใต้	๒๐, ๒๓๖	๒, ๕๓๘, ๘๓๕	๑๐๖. ๒๑
ตะวันออกเฉียงเหนือ	๒๑, ๒๓๘	๒, ๖๖๘, ๕๑๔	๑๒๕. ๘๑
รวมทั้งประเทศ	๑, ๐๒๒, ๐๘๘	๑๒๐, ๕๓๑, ๘๓๓	๑๑๗. ๕๖

ที่มา : (๓ หน้า ๑๐)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ ๑๕ แหล่งเพาะปลูกต้นยางของประเทศไทย เมื่อรายจังหวัด ปี ๒๕๓๕

เป็นพืชที่มีอายุสั้นเพียง 60-90 วันก็เก็บเกี่ยวได้ การเตรียมดินเพาะปลูกอาจทำได้หลายวิธี เช่น ชุกควยจอบ ไถควยแรงงานสัตว์ หรือรถแทรกเตอร์ วิธีปลูกมีอยู่หลายวิธี เช่น หวาน หยอกเป็นหลุม หรือโรยเมล็ดเรียงไปตามแนวคันที่เตรียมไว้ ควยเหตุที่ถั่วเขียวต้นหนึ่ง ๆ จะออกดอกไม่พร้อมกัน จึงทำให้เสียเวลาและแรงงานในการเก็บเกี่ยวมาก เพราะจะต้องหยอกเก็บหลาย ๆ ครั้ง ผักที่เก็บได้จะต้องนำมาตากให้แห้งเสียก่อนแล้วจึงนำมากระเทาะเมล็ดออกจากฝัก หากมีปริมาณมากอาจใช้กำลังสัตว์ เช่น วัวควาย เขี่ยบ่ยหรือใช้รถแทรกเตอร์ กระเทาะเมล็ดเหมือนการนวดข้าวก็ได้ จากนั้นนำมาผัดควยกระดัง หรือเครื่องสีฝักเพื่อขจัดเศษผงและสิ่งที่ไม่ต้องการออกไป เมล็ดที่ได้จะต้องนำมาตากแห้งให้เหลือความชื้นประมาณ 14 เปอร์เซ็นต์ แล้วจึงเก็บใส่กระสอบเพื่อนำไปจำหน่ายต่อไป

ผลผลิต

ผลผลิตถั่วเขียวเพิ่มขึ้นมากกว่าสี่เท่าจาก 41,100 ตันในปี 2500 เป็น 185,000 ตัน ในปี 2520 และในขณะเดียวกันเนื้อที่เพาะปลูกถั่วเขียวก็นำเพิ่มขึ้นเกือบสิบเท่าตัว กล่าวคือ จาก 237,000 ไร่ ในปี 2500 เป็น 2,313,000 ไร่ในปี 2520 โดยทั่วไปผลผลิตถั่วเขียวขึ้นอยู่กับผลผลิตต่อไร่และปริมาณเนื้อที่เพาะปลูก ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอจาก 178 กิโลกรัม ในปี 2500 เป็น 148 กิโลกรัมในปี 2510 และ 80 กิโลกรัมในปี 2520 แต่ถ้าหากพิจารณาผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ เฉลี่ยระหว่างปี 2500-2520 แล้วจะเท่ากับ 148.57 กิโลกรัม และในระหว่างปี 2510-2520 จะเท่ากับ 126.45 กิโลกรัม ดังนั้นผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่จึงมีแนวโน้มลดลงในระยะ 21 ปี ที่ผ่านมา สาเหตุสำคัญที่ทำให้ผลผลิตต่อไร่ลดลงเรื่อย ๆ ก็คือ ความอุดมสมบูรณ์ของดินลดลง ตามที่ไถกลบมาแล้วว่าเกษตรกรจะปลูกถั่วเขียว เป็นพืชรองและปลูกหลังจากที่เก็บเกี่ยวพืชหลักแล้ว เมื่อดินถูกใช้เข็นเวลานานโดยไม่มีกรปรับปรุง โดยการใส่ปุ๋ยขอมทำให้ดินขาดความอุดมสมบูรณ์และคุณภาพของดินจึงลดลง เป็นลำดับ จริงอยู่ถึงแม้ว่าถั่วเขียวจะเป็นพืชที่สามารถเพิ่มปุ๋ยให้แก่ดินได้ โดยที่สามารถเปลี่ยนแปลงไนโตรเจนต์จากอากาศให้เป็นอาหารพืชได้ปีละประมาณ 15-20 กิโลกรัมต่อไร่ หรือเท่ากับปุ๋ยคอกหมอนีเยมซัลเฟต 75-100 กิโลกรัมก็ตาม แต่ปริมาณการใส่ปุ๋ยของพืช-

จากคั้น (ซึ่งอาจปลูกพืชหลายอย่างหมุนเวียนกัน) กับปริมาณปุ๋ยที่คั้นได้รับเพิ่มปุ๋ยไคลด์ส่วน
กัน จึงทำให้คั้นที่ใส่ปุ๋ยลดความอุดมสมบูรณ์ลงไป เป็นผลให้ผลผลิตต่อไร่ลดลงตามสภาพ
ของคั้นด้วย

จากที่กล่าวมาทั้งหมดนั้น เนื้อที่เพาะปลูกถั่วเขียวมีการเปลี่ยนแปลงมากกว่าผลผลิต
ต่อไร่ ทั้งนี้ปริมาณผลผลิตจึงเคลื่อนไหวไปตามเนื้อที่เพาะปลูก จากการวิเคราะห์ทาง
สถิติหาแนวโน้มของการผลิตถั่วเขียวปรากฏว่า อัตราเพิ่มเฉลี่ยต่อปีของเนื้อที่เพาะปลูกใน
ระหว่างปี 2500-2520 จะเป็น 8.84 เปอร์เซ็นต์ และปริมาณผลผลิตมีอัตราเพิ่มเฉลี่ยต่อ
ปีประมาณ 6.19 เปอร์เซ็นต์ สำหรับผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ในอัตรา 2.79 เปอร์-
เซ็นต์ต่อปี แต่การเพิ่มของที่ดินมีจำกัดเพราะฉะนั้นในแผนงานเร่งรัดการผลิตและการจำ-
หน่ายถั่วเขียวในระหว่างปี 2520-2524 ที่จะให้ผลผลิตเพิ่มขึ้นไปถึง 390,400 ตัน ในปี
2524 นั้น จะเป็นไปได้ในทิศทางที่ตรงข้ามกับการลดลงของผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ของถั่วเขียว
ต้นทุนการผลิต

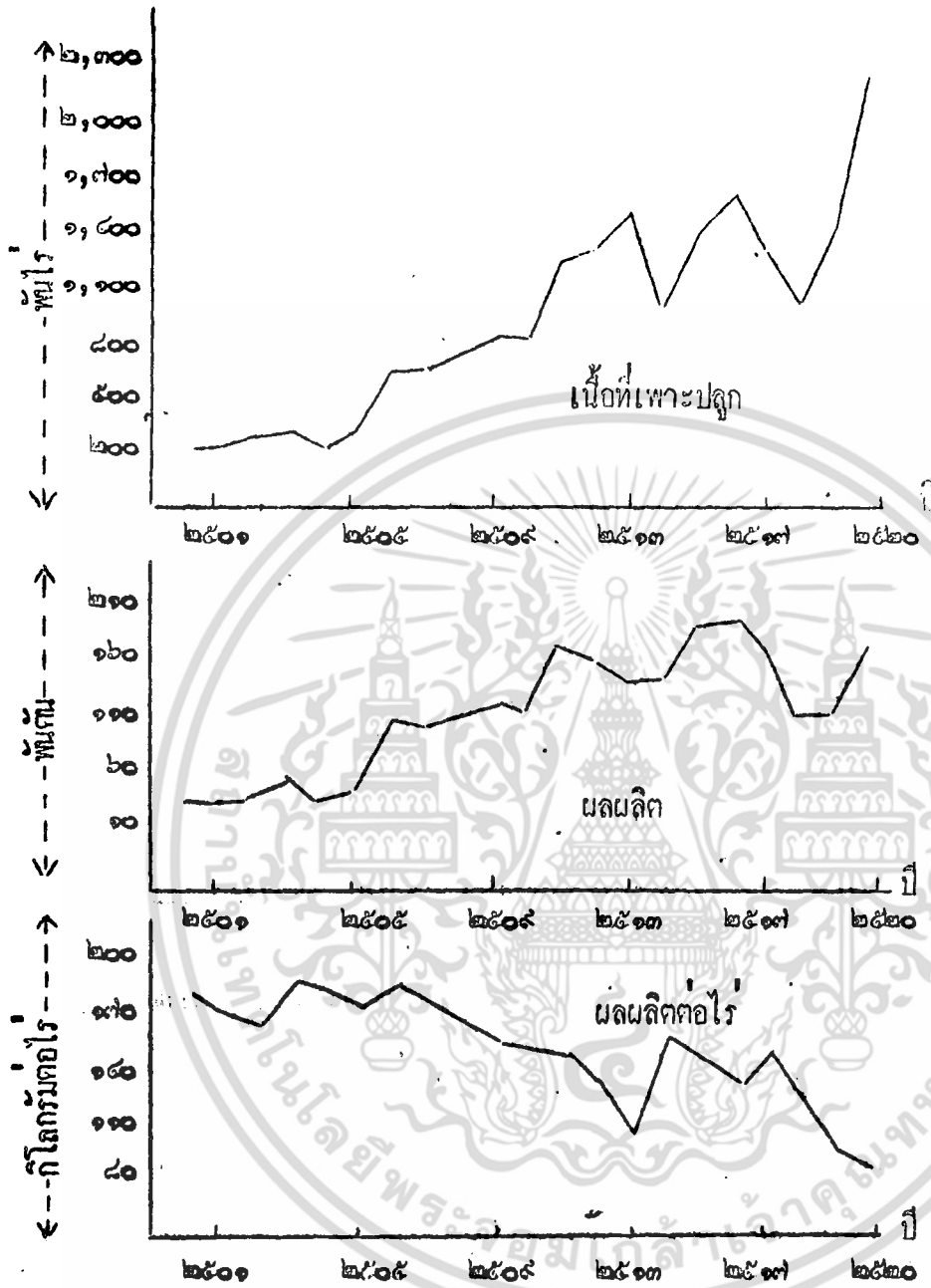
ต้นทุนการผลิตต่อไร่ที่ฝ่ายวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร กองเศรษฐกิจการเกษตรกระ-
หวาง เกษตรและสหกรณ์ ได้ศึกษาไว้ในปี 2519 เฉลี่ยไร่ละ 371.73 บาท ผลผลิต
ถั่วเขียวเฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 73.73 กิโลกรัม ดังนั้นต้นทุนเฉลี่ยต่อกิโลกรัมของถั่วเขียว
จึงเท่ากับ 5.04 บาท

จากต้นทุนการผลิตและผลผลิตต่อไร่ทั้งกล่าวจะเห็นว่าผลผลิตต่อไร่ยังอยู่ในระดับ
ต่ำมาก ทำให้ต้นทุนการผลิตต่อไร่สูง และถ้าระดับผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้นจะทำให้ต้นทุนการ
ผลิตต่อไร่ และรายได้เหนือต้นทุนผันแปรต่อตันเพิ่มขึ้นด้วยเช่นกัน แต่ต้นทุนเฉลี่ยต่อกิโลกรัม
จะลดลง กล่าวคือ เมื่อระดับผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้นจาก 44.24 กิโลกรัม เป็น 58.98
กิโลกรัม 88.44 กิโลกรัม และ 103.22 กิโลกรัม จะทำให้ต้นทุนการผลิตต่อไร่สูง
ขึ้นจาก 333.34 บาท เป็น 352.53 , 390.93 และ 410.12 บาท ตามลำดับ
แต่ต้นทุนเฉลี่ยต่อกิโลกรัมกลับลดลง จาก 7.53 บาท เป็น 5.94 , 4.42 และ 3.97
บาท ตามลำดับ จึงทำให้รายได้เหนือต้นทุนผันแปรต่อตันเพิ่มขึ้นจาก 977.24 บาท เป็น-

๐๗๕๕๘

๖.๑๕
๓๕
๓๓
๖๐๗
๒๐๖

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ ๒ แนวโน้มของเนื้อที่เพาะปลูก ผลผลิต และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ของกัญชามีปี ๒๕๐๐ - ๒๕๒๐

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

146.21 , 1,270.50 และ 1,591.46 บาท ตามลำดับ

อุปสรรคในการผลิตถั่วเขียว

อุปสรรคในการผลิตถั่วเขียวโดยทั่วไปอาจสรุปได้ดังนี้

1. เนื้อที่เพาะปลูกที่เหมาะสมมีจำกัด การที่จะเพิ่มผลผลิตถั่วเขียวให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้นั้น จำเป็นจะต้องนำที่ดินมาใช้ปลูกถั่วเขียวเพิ่มขึ้นแหล่งปลูกถั่วเขียวที่กรมส่งเสริมการเกษตรคาดว่าจะขยายออกไปได้ คือ การปลูกถั่วเขียวในปลายฤดูฝน ซึ่งจะได้จากการปลูกในที่ดอนของจังหวัดต่าง ๆ ที่ปลูกถั่วเขียวสลับกับพืชอื่นและการปลูกถั่วเขียวในฤดูแล้งหลังจากเก็บเกี่ยวข้าวแล้วในเขตโครงการชลประทานภาคกลางและบริเวณท้ายอ่างเก็บน้ำในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ การเพิ่มเนื้อที่ปลูกถั่วเขียวในเขตชลประทานดังกล่าวอาจจะทำได้ยาก เพราะในเขตชลประทานเกษตรกรส่วนใหญ่ยังปลูกข้าวพันธุ์หนักกว่าจะทำการเก็บเกี่ยวข้าวเสร็จก็ประมาณเดือนมกราคม ทำให้การปลูกถั่วเขียวในฤดูแล้งต้องล่าช้าออกไป

2. ขาดแคลนเครื่องมือในการกระเทาะเมล็ด เนื่องจากในขณะนี้การกระเทาะเมล็ดถั่วเขียวส่วนใหญ่ใช้แรงงานคน ซึ่งทำได้ช้าและสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายมาก และถ้าหากว่าเกษตรกรจะขยายเนื้อที่เพาะปลูกถั่วเขียวเพิ่มขึ้น แรงงานในการกระเทาะเมล็ดและค่าใช้จ่ายก็จะเพิ่มขึ้นด้วย

3. ขาดแคลนสินเชื่อเพื่อใช้ในการผลิตและการจำหน่าย เกษตรกรผู้ปลูกถั่วเขียวได้รับสินเชื่อจากพ่อค้าผู้รับซื้อถั่วเขียวในท้องที่โดยต้องเสียดอกเบี้ยในอัตราสูงมาก และมีข้อผูกพันที่จะต้องนำถั่วเขียวมาจำหน่ายโดยได้รับราคาต่ำ สอบเขตการค้าเนื้องานของสหกรณ์การเกษตร ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรรวมทั้งธนาคารพาณิชย์อื่น ๆ ยังอยู่ในวงจำกัด

4. ผลผลิตถั่วเขียวเฉลี่ยต่อไร่ของประเทศไทยมีแนวโน้มลดลง กล่าวคือ ลดลงจาก 178 กิโลกรัม ในปี 2500 มาเป็น 80 กิโลกรัม ในปี 2520 ทั้งนี้เป็นเพราะเกษตรกรใช้ที่ดินปลูกพืชเดียวกันเป็นระยะเวลาติดต่อกันโดยไม่มีการใช้ปุ๋ยบำรุงดิน รวม-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ ๗ ต้นทุนการผลิตและผลได้ของถั่วเขียวปีเพาะปลูก ๒๕๕๙/๒๐

รายการ	เงินสด	ไม่เป็นเงินสด	รวม
ต้นทุนผันแปร (บาทต่อไร่)	๓๗๖.๖๓	๑๗๘.๒๓	๕๕๔.๘๖
ต้นทุนคงที่ (บาทต่อไร่)	๑๐.๗๘	๖๖.๐๘	๗๖.๘๖
ต้นทุนทั้งหมด (บาทต่อไร่)	๓๘๗.๔๑	๒๔๔.๓๑	๖๓๑.๗๒
ต้นทุนต่อกิโลกรัม (บาท)			๕.๐๘
ต้นทุนต่อตัน (บาท)			๕,๐๘๐.๗๒
รายได้เหนือต้นทุนผันแปร ๑/ (บาทต่อตัน)			๘๒๐.๘๑
ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)			๑๖๓.๗๒

๑/ การคิดรายได้เหนือต้นทุนผันแปรนั้น ใช้ราคาเฉลี่ยสินค้าเกษตรกรรมที่เกษตรกรขายได้ปี ๒๕๕๙ จากเอกสารเศรษฐกิจการเกษตร เล่มที่ ๒๘ พ.ศ. ๒๕๖๐

หน้า : (๔ หน้า ๕๑)

ตารางที่ ๔ ต้นทุนการผลิตข้าวที่ผันแปรตามระดับผลผลิตต่าง ๆ กัน

หน่วย : บาท

ระดับผลผลิต (กก./ไร่)	๕๕.๒๕	๕๘.๕๘	๘๘.๕๘	๑๐๓.๒๒
ต้นทุนผันแปร	๒๕๖.๕๓	๒๗๕.๖๖	๓๑๕.๐๖	๓๓๓.๒๕
๑. ค่าแรงงาน	๑๕๖.๕๕	๑๗๕.๖๕	๒๑๕.๐๕	๒๓๓.๒๓
๑.๑ ค่าแรงงานในการปลูก	๕๘.๘๓	๕๘.๘๓	๕๘.๘๓	๕๘.๘๓
๑.๒ ค่าแรงงานในการเกี่ยวเกี่ยว	๕๓.๕๘	๓๖.๓๗	๑๕๕.๑๗	๑๓๕.๓๖
๒. ค่าวัสดุ	๕๐.๒๖	๕๐.๒๖	๕๐.๒๖	๕๐.๒๖
๓. อื่น ๆ	๕.๓๖	๕.๓๖	๕.๓๖	๕.๓๖
ต้นทุนคงที่	๓๖.๘๓	๓๖.๘๓	๓๖.๘๓	๓๖.๘๓
ต้นทุนต่อไร่	๓๓๓.๓๕	๓๕๒.๕๓	๓๙๐.๕๓	๔๑๐.๑๒
ต้นทุนผันแปรต่อกิโลกรัม	๕.๘๐	๕.๖๓	๓.๕๕	๓.๒๓
ต้นทุนทั้งหมดต่อกิโลกรัม	๓.๕๓	๕.๕๘	๕.๕๒	๓.๕๓
ต้นทุนทั้งหมดต่อตัน	๓,๕๓๕.๘๑	๕,๕๓๗.๑๑	๕,๕๕๘.๒๕	๓,๕๓๓.๒๒
รายได้เหนือต้นทุนผันแปรต่อตัน	๕๓๓.๒๕	๑๖๖.๒๑	๑,๒๗๐.๕๐	๑,๕๕๑.๕๖
อัตราส่วนระหว่างต้นทุนคงที่ต่อต้นทุนทั้งหมด	๐.๒๓	๐.๒๒	๐.๒๐	๐.๑๕
อัตราส่วนระหว่างค่าแรงงานต่อต้นทุนทั้งหมด	๐.๕๓	๐.๕๐	๐.๕๕	๐.๕๓

ที่มา : (๔ หน้า ๕๔)

ห้องสมุดคณะเทคโนโลยีการเกษตร
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารสงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทั้งไม่มีการใช้ยาป้องกันและกำจัดโรคศัตรูพืช เมล็ดพันธุ์ไม่ดี วิธีการเตรียมดิน การปลูก การปฏิบัติรักษาและการเก็บเกี่ยวยังไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ

5. ขาดแคลนเมล็ดพันธุ์ดีเยี่ยมที่มีคุณภาพดี ตัวเขียวที่เกษตรกรปลูกอยู่ในขณะนี้ส่วนใหญ่เป็นพันธุ์พื้นเมือง ให้ผลผลิตต่อไร่ต่ำ สำหรับตัวเขียวพันธุ์ดีตามที่กรมส่งเสริมการเกษตรมีอยู่นั้น ยังมีปริมาณไม่เพียงพอกับความต้องการของเกษตรกรที่จะใช้ปลูกในฤดูหนึ่ง ๆ เนื่องจากตัวเขียวสูญเสียความงอกได้เร็วมาก เกษตรกรจึงมักจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ที่ตนผลิตได้ในแต่ละฤดูออกสู่ตลาดหมด เมื่อดึงดูปลูกต่อไปจึงทำให้มีปัญหาขาดแคลนเมล็ดพันธุ์

6. ขาดแคลนปัจจัยการผลิต การปลูกตัวเขียวต้องอาศัยแรงงานคนและสัตว์เป็นส่วนใหญ่ เช่น การหยอดเมล็ด ใส่ปุ๋ย ตายหญ้า การตัดหญ้า การกระเทาะเมล็ด นอกจากเกษตรกรจะต้องใช้แรงงานภายในครอบครัวแล้ว ยังต้องหาแรงงานจ้างมาช่วยอีกด้วยในฤดูที่งานชุก เช่น ในระยะตายหญ้าและเก็บเกี่ยวตัวเขียวเนื่องจากทุก ๆ ไร่จำเป็นต้องใช้แรงงานในระยะเดียวกัน แรงงานจ้างจึงหายากมากและต้องจ้างมาจากท้องถิ่น ทำให้ค่าจ้างแรงงานมีอัตราสูง สำหรับปัจจัยการผลิตอื่น ๆ เช่น ปุ๋ยที่มีจำหน่ายส่วนมากเป็นปุ๋ยรวม ไม่ได้ผลิตขึ้นโดยเฉพาะที่จะนำมาใช้กับตัวเขียว ปุ๋ยและยาป้องกันและกำจัดโรค รวมทั้งปัจจัยการผลิตอื่น ๆ ที่จำเป็นยังมีราคาสูงและมีปริมาณไม่เพียงพอ

7. กลไกส่วนใหญ่ยังมีพื้นฐานการศึกษาต่ำ การแนะนำเทคนิคใหม่ ๆ ทางการเกษตรยังไม่ค่อยจะได้ผล เกษตรกรเคยปลูกตัวเขียวกันมาอย่างไรก็ยังคงปลูกกันอยู่-นั้น จึงทำให้ได้รับผลผลิตต่อไร่ต่ำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปลูกตัวเขียวในเขตโครงการชลประทานภาคกลาง และบริเวณท้ายอ่างเก็บน้ำภาคตะวันออกเฉียงเหนือตัวเขียวยังเป็นพืชใหม่สำหรับเกษตรกร การส่งเสริมการปลูกตัวเขียวยอมทำไถยากและเกษตรกรไม่ทราบว่าปลูกแล้วจะสามารถจำหน่ายได้ที่ไหน ราคาเป็นอย่างไร ฉะนั้นเกษตรกรจึงอาจจะสนองตอบในอัตราค่าต่อการส่งเสริมการผลิตตัวเขียว

8. เจ้าหน้าที่ผู้มีความรู้เรื่องกับตัวเขียวมีไม่เพียงพอ เนื่องจากขณะนี้เจ้าหน้าที่เกษตรจังหวัดและอำเภอเจ้าหน้าที่ในการส่งเสริมยังขาดความรู้ทางด้านวิชาการเรื่อง-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ถั่วเขียว ประกอบกับมีหน้าที่อื่นที่จะต้องปฏิบัติงานให้ทั่วถึง การส่งเสริมถั่วเขียวจึงยังไม่ค่อยจะได้ผลเท่าที่ควร

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของ เกษตรกรในการปลูกถั่วเขียว

การที่เกษตรกรได้ตัดสินใจปลูกถั่วเขียวไปในระบบการปลูกพืชของตนนั้นเป็นผลจากลักษณะของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ และปัจจัยต่าง ๆ ที่เกษตรกรเห็นว่ามีความสำคัญและเป็นประโยชน์แก่ตัวเกษตรกรเอง ความสำคัญของปัจจัยต่าง ๆ อธิบายได้ดังนี้ คือ

1. สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ อันได้แก่ สภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศของท้องถิ่น ๆ ซึ่งเกี่ยวข้องกับลักษณะของพื้นที่ ชนิด และความอุดมสมบูรณ์ของดินแหล่งน้ำตามธรรมชาติ รวมทั้งอุณหภูมิ ความชื้น และปริมาณน้ำฝน เป็นต้น สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติที่กล่าวมาทั้งหมดนั้นจะต้องเป็นพื้นที่น้ำไม่ขัง มีการระบายน้ำที่คมความชุ่มชื้น และได้รับน้ำอย่างพอเพียง
2. ความรู้เกี่ยวกับการปลูกถั่วเขียว ซึ่งได้แก่ การส่งเสริมเผยแพร่แนะนำ และให้ความรู้ในเรื่องถั่วเขียว การส่งเสริมเผยแพร่ในเรื่องถั่วเขียวแก่เกษตรกรนับว่าเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุด เพราะปกติแล้ว เกษตรกรในท้องที่ที่ไม่เคยมีการปลูกถั่วเขียวมักไม่เปลี่ยนแปลงชนิดของพืชที่เคยปลูกมาก่อน การที่จะให้เกษตรกรตัดสินใจเองยอมเป็นการยาก ทั้งนี้เนื่องจากขาดความรู้ของเกษตรกรและไม่กล้าเสี่ยงภัยจากการเปลี่ยนแปลง แต่ก็พร้อมที่จะยอมรับสิ่งใหม่ ๆ เมื่อเห็นว่าได้ผลแล้ว ดังนั้นสิ่งที่จะช่วยให้เกษตรกรตัดสินใจก็ได้แก่ การส่งเสริมโดยการสาธิตวิธีการที่ได้ผลแก่เกษตรกร
3. ปัจจัยทางด้านการตลาดและราคาของถั่วเขียว ก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่ง เพราะตามผลผลิตของ เกษตรกรมีพ่อค้ารับซื้อหมด เกษตรกรก็กลัวที่จะเสี่ยงปลูกในฤดูกาลต่อไปอีกแต่ในขณะเดียวกัน ราคาของถั่ว เขียวก็จะคงอยู่ในระดับที่สูง พอแก่การสนใจของ เกษตรกรอีกด้วย
4. ปัจจัยที่มีอิทธิพลอย่างสำคัญอีกอย่างหนึ่งก็คือ ความได้เปรียบเสียเปรียบเมื่อเทียบกับการปลูกพืชอื่น ๆ ซึ่งพิจารณาจากต้นทุนและรายได้ต่อไร่ของพืชนั้น ๆ เกษตรกร-

จะตัดสินใจปลูกถั่วเขียวก็ต่อเมื่อรายได้และผลกำไรที่ได้รับจากการปลูกพืชนั้นจะต้องสูงกว่าหรือเท่าเทียมกับพืชอื่น ๆ ที่สามารถปลูกได้ในพื้นที่อันเดียวกันนั้น

5. ปัจจัยอื่น ๆ เช่น การใช้แรงงาน ระบบการขนส่ง ประสิทธิภาพของเกษตรกร และแหล่งเงินทุนก็มีส่วนเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจในการปลูกถั่วเขียวของเกษตรกรในระดัคความมากน้อยแตกต่างกันไป

สัดส่วนของการผลิตถั่วเขียวของไทยเมื่อเปรียบเทียบกับการผลิตของโลก

ถั่วเขียวปลูกกันทั่วไปในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก เนื่องจากเป็นที่นิยมรับประทานกันทั่วไป ภูมิภาคที่มีการปลูกถั่วเขียวมากที่สุดได้แก่ ทวีปยุโรป รองลงมาได้แก่ ทวีปเอเชีย อเมริกาเหนือ ออฟริกา อเมริกาใต้ และโอเชียเนีย (รวมประเทศ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และปาปัวนิวกินี)

ในระดับโลกแล้ว ประเทศไทยเป็นเพียงประเทศผู้ผลิตถั่วเขียวรายเล็กรายหนึ่งเท่านั้น ผลิตถั่วเขียวของไทยตั้งแต่ปี 2500-2519 เฉลี่ยร้อยละ 7.2 ของปริมาณผลผลิตรวมของโลก ประเทศผู้ผลิตถั่วเขียวไ้มากกว่า 300,000 ตัน และการผลิตในช่วงปี 2517-2519 อยู่ระหว่างร้อยละ 13.1-13.9 ของปริมาณผลผลิตของโลก ส่วนประเทศผู้ผลิตที่สำคัญรองลงมาคือ ประเทศอิตาลี สเปน สหรัฐฯ อียิปต์ สหราชอาณาจักร ญี่ปุ่น และฝรั่งเศส

ปริมาณการผลิตถั่วเขียวระหว่างปี 2500-2520

แม้ว่าปริมาณการผลิตจะมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นดัง ได้กล่าวมาแล้วก็ตาม แต่ในระยะเวลาระหว่างปี 2500-2520 พบว่าปริมาณการผลิตถั่วเขียวจะขึ้นหรือลงช้า ๆ กันอย่างสม่ำเสมอทุกระยะ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ปริมาณการผลิตได้มีความเคลื่อนไหวในลักษณะที่เป็นแบบวัฏจักร และในช่วงวัฏจักรหนึ่ง ๆ จะใช้เวลา 4-5 ปี กล่าวคือปริมาณผลผลิตจะเพิ่มขึ้นเป็นเวลา 2 ปี แล้วก็ลดลง 2-3 ปี จากนั้นก็จะเพิ่มขึ้นอีก 2 ปี และเป็นเช่นนี้เรื่อย ๆ ไป ยกตัวอย่างเช่นปี 2505-2507 (2 ปี) ปริมาณการผลิตถั่วเขียวเพิ่มสูงขึ้น แล้วกลับลดลงติดต่อกันในปี 2507-2510 (3 ปี) และในปี 2514-2516 (2ปี) ปริมาณการผลิตถั่วเขียวได้เพิ่มสูงขึ้นอีก แล้วก็ลดลง 3 ปี คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

* ตารางที่ ๕ การผลิตข้าวของโลก โดยแบ่งตามภูมิภาคต่าง ๆ ปี ๒๕๑๓ - ๒๕๑๕

ภูมิภาค	เนื้อที่เพาะปลูก (๑,๐๐๐ เฮกตาร์)				ผลผลิตต่อเฮกตาร์ ๑/ (กิโลกรัม)				ปริมาณผลผลิต (๑,๐๐๐ ตัน)			
	๒๕๑๓	๒๕๑๓	๒๕๑๔	๒๕๑๕	๒๕๑๓	๒๕๑๓	๒๕๑๔	๒๕๑๕	๒๕๑๓	๒๕๑๓	๒๕๑๔	๒๕๑๕
	๒๕๑๔	๒๕๑๕	๒๕๑๖	๒๕๑๖	๒๕๑๕	๒๕๑๕	๒๕๑๖	๒๕๑๖	๒๕๑๕	๒๕๑๕	๒๕๑๖	๒๕๑๖
โลก	๓๒๓	๓๓๖	๓๓๗	๓๒๖	๕๓๒๕	๖๐๕๓	๖๐๒๔	๖๐๓๓	๑๓๒๑	๒๒๕๓	๒๒๓๔	๒๒๒๕
ยุโรป	๑๓๕	๑๖๒	๑๖๒	๑๕๕	๖๐๖๙	๓๖๙๕	๖๕๓๙	๖๙๒๓	๘๕๐	๑๑๕๓	๑๑๐๕	๑๐๙๕
เอเชีย	๓๓	๕๒	๕๕	๕๓	๕๓๓๕	๖๐๒๒	๖๐๓๑	๖๐๓๖	๓๕๙	๕๕๒	๕๓๑	๕๕๕
อเมริกาเหนือ	๕๖	๕๕	๕๓	๕๐	๕๒๕๓	๕๕๙๓	๕๕๒๑	๕๓๖๒	๒๓๓	๒๕๓	๒๕๓	๑๓๓
แอฟริกา	๒๖	๓๓	๓๒	๓๓	๖๑๕๓	๖๐๕๓	๖๕๕๓	๖๕๑๓	๑๕๕	๒๑๖	๒๑๐	๒๑๕
อเมริกาใต้	๒๑	๒๖	๒๖	๒๓	๒๕๑๕	๒๓๗๕	๒๓๖๖	๒๒๕๕	๕๕	๓๖	๓๖	๓๖
โอเชียเนีย	๕	๑๐	๑๐	๑๐	๕๐๑๕	๕๕๓๖	๕๙๕๕	๖๐๓๖	๓๓	๕๕	๖๐	๖๒

๑/ ๑ เฮกตาร์ = ๖.๒๕ ไร่
ที่มา : (๒๑ หน้า ๑๕๕)

ปี	กิโลกรัม	ตัน	ตัน
๒๕๑๗	๒๑๕๐๐	๒๑๕๐๐	๒๑๕๐๐
๒๕๑๘	๒๑๕๐๐	๒๑๕๐๐	๒๑๕๐๐
๒๕๑๙	๒๑๕๐๐	๒๑๕๐๐	๒๑๕๐๐
๒๕๒๐	๒๑๕๐๐	๒๑๕๐๐	๒๑๕๐๐
๒๕๒๑	๒๑๕๐๐	๒๑๕๐๐	๒๑๕๐๐
๒๕๒๒	๒๑๕๐๐	๒๑๕๐๐	๒๑๕๐๐
๒๕๒๓	๒๑๕๐๐	๒๑๕๐๐	๒๑๕๐๐
๒๕๒๔	๒๑๕๐๐	๒๑๕๐๐	๒๑๕๐๐
๒๕๒๕	๒๑๕๐๐	๒๑๕๐๐	๒๑๕๐๐
๒๕๒๖	๒๑๕๐๐	๒๑๕๐๐	๒๑๕๐๐
๒๕๒๗	๒๑๕๐๐	๒๑๕๐๐	๒๑๕๐๐
๒๕๒๘	๒๑๕๐๐	๒๑๕๐๐	๒๑๕๐๐
๒๕๒๙	๒๑๕๐๐	๒๑๕๐๐	๒๑๕๐๐
๒๕๓๐	๒๑๕๐๐	๒๑๕๐๐	๒๑๕๐๐
๒๕๓๑	๒๑๕๐๐	๒๑๕๐๐	๒๑๕๐๐
๒๕๓๒	๒๑๕๐๐	๒๑๕๐๐	๒๑๕๐๐
๒๕๓๓	๒๑๕๐๐	๒๑๕๐๐	๒๑๕๐๐
๒๕๓๔	๒๑๕๐๐	๒๑๕๐๐	๒๑๕๐๐
๒๕๓๕	๒๑๕๐๐	๒๑๕๐๐	๒๑๕๐๐
๒๕๓๖	๒๑๕๐๐	๒๑๕๐๐	๒๑๕๐๐
๒๕๓๗	๒๑๕๐๐	๒๑๕๐๐	๒๑๕๐๐
๒๕๓๘	๒๑๕๐๐	๒๑๕๐๐	๒๑๕๐๐
๒๕๓๙	๒๑๕๐๐	๒๑๕๐๐	๒๑๕๐๐
๒๕๔๐	๒๑๕๐๐	๒๑๕๐๐	๒๑๕๐๐
๒๕๔๑	๒๑๕๐๐	๒๑๕๐๐	๒๑๕๐๐
๒๕๔๒	๒๑๕๐๐	๒๑๕๐๐	๒๑๕๐๐
๒๕๔๓	๒๑๕๐๐	๒๑๕๐๐	๒๑๕๐๐
๒๕๔๔	๒๑๕๐๐	๒๑๕๐๐	๒๑๕๐๐
๒๕๔๕	๒๑๕๐๐	๒๑๕๐๐	๒๑๕๐๐
๒๕๔๖	๒๑๕๐๐	๒๑๕๐๐	๒๑๕๐๐
๒๕๔๗	๒๑๕๐๐	๒๑๕๐๐	๒๑๕๐๐
๒๕๔๘	๒๑๕๐๐	๒๑๕๐๐	๒๑๕๐๐
๒๕๔๙	๒๑๕๐๐	๒๑๕๐๐	๒๑๕๐๐
๒๕๕๐	๒๑๕๐๐	๒๑๕๐๐	๒๑๕๐๐

ตารางที่ ๑ ปริมาณการผลิตข้าวเปลือกของประเทศไทย ปี ๒๕๑๗-๒๕๕๐

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากปี 2516-2519 อาศัยหลักเกณฑ์ดังกล่าวนี้จึงเป็นที่คาดคะเนได้ว่าปริมาณการผลิตของถั่วเขียวในปี 2521 จะเพิ่มสูงขึ้นและจะลดลงในปี 2522-2524

ลักษณะการบริโภคถั่วเขียว

ถั่วเขียวเป็นพืชที่มีคุณค่าทางอาหารมากเมื่อเปรียบเทียบกับธัญพืชอื่น ๆ ถั่วคือในจำนวนถั่วเขียว 100 กรัม จะมีพลังงาน 356.0 แคลอรี ไขมัน 1.0 กรัม คาร์โบไฮเดรต 67.5 กรัม โปรตีน 21.1 กรัม แคลเซียม 128.0 มิลลิกรัม ฟอสฟอรัส 320.0 มิลลิกรัม เหล็ก 5.9 มิลลิกรัม และน้ำ 6.6 กรัม

โดยที่สถิติข้อมูลเกี่ยวกับการบริโภคถั่วเขียวโดยตรงนั้น ยังไม่มีปรากฏในเอกสารใด ๆ มาก่อน จึงได้อาศัยความแตกต่างระหว่างปริมาณการผลิตและปริมาณการส่งออกในแต่ละปีเป็นปริมาณที่บริโภคภายในประเทศ ดังนั้น อาศัยหลักเกณฑ์ดังกล่าวนี้การบริโภคถั่วเขียวภายในประเทศระหว่างปี 2500-2519 โดยเฉลี่ยจะเท่ากับ 57.49 เปอร์เซ็นต์ของผลผลิตถั่วเขียวภายในประเทศทั้งหมด และอัตราส่วนระหว่างการบริโภคถั่วเขียวกับผลผลิตถั่วเขียวมีแนวโน้มลดลง กล่าวคือ ในปี 2500-2509 การบริโภคเฉลี่ยประมาณ 65.05 เปอร์เซ็นต์ แต่ในปี 2510-2519 การบริโภคเฉลี่ยเป็น 49.93 เปอร์เซ็นต์

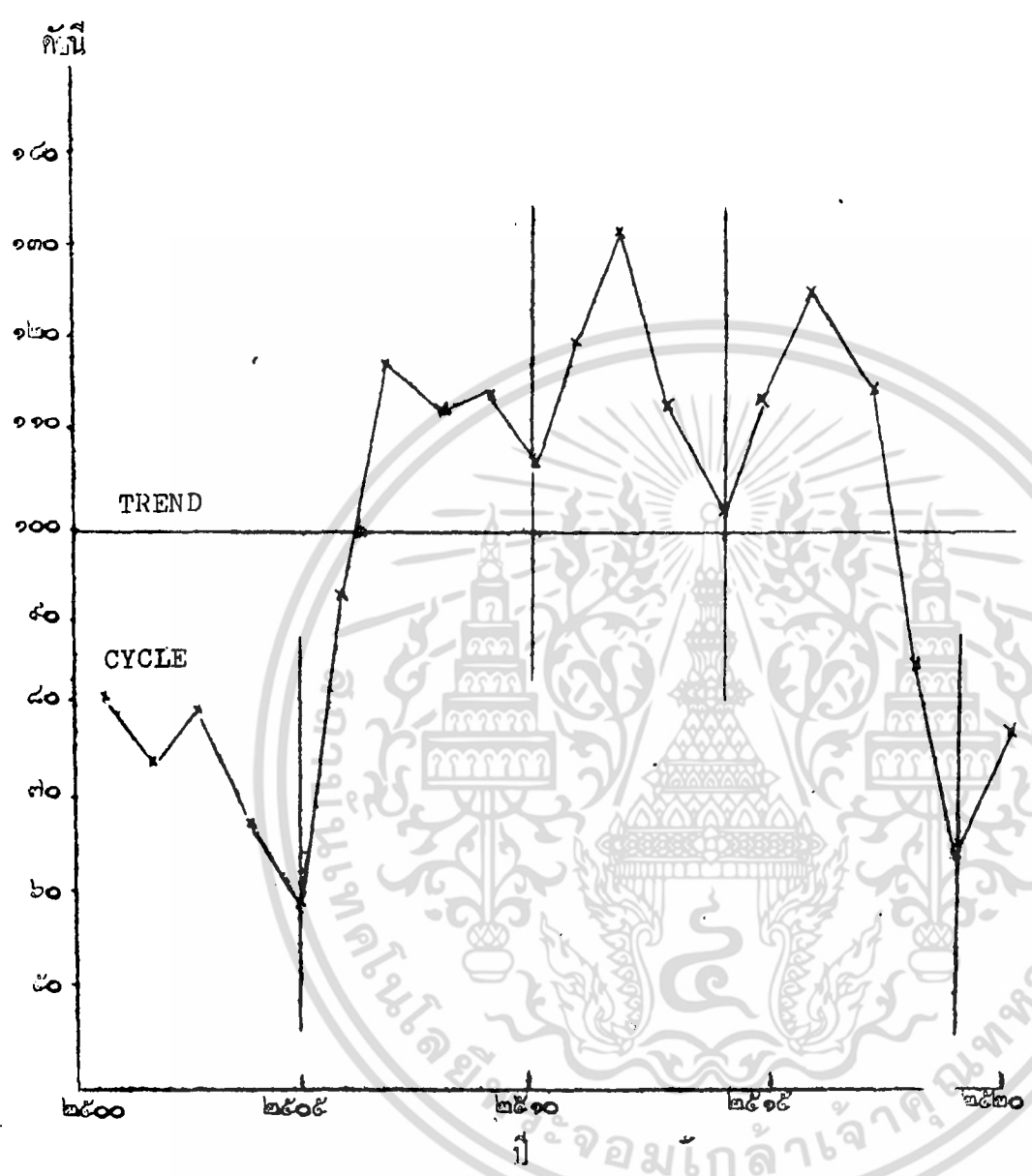
สำหรับการบริโภคถั่วเขียวต่อคนต่อปีในระยะ 20 ปี ที่ผ่านมา เฉลี่ยแล้วเท่ากับ 2.01 กิโลกรัม โดยที่ 10 ปีแรกเท่ากับ 1.76 กิโลกรัม และใน 1 ปีหลังเท่ากับ 2.25 กิโลกรัม ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การบริโภคถั่วเขียวต่อคนต่อปีมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

ในระหว่างปี 2500-2519 นี้ อัตราเพิ่มโดยเฉลี่ยของการบริโภคถั่วเขียวต่อปีประมาณ 4.1 เปอร์เซ็นต์ และในระยะเวลาเดียวกันอัตราเพิ่มโดยเฉลี่ยต่อปีของการบริโภคถั่วเขียวต่อคนเป็น 2.00 เปอร์เซ็นต์

จากที่กล่าวมาทั้งหมด ปริมาณการบริโภคถั่วเขียวจะเพิ่มขึ้นแต่เมื่อคิดเทียบเป็นเปอร์เซ็นต์ของปริมาณการผลิตจะลดลง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าอัตราเพิ่มของปริมาณการผลิตสูงกว่าอัตราเพิ่มของปริมาณการบริโภคภายในประเทศ

Handwritten mark

๒๑

ภาพที่ ๗ ความเคลื่อนไหวแบบวัฏจักรของปริมาณการผลิตข้าวในประเทศไทย ปี ๒๕๐๐ - ๒๕๒๐

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

๙

ตารางที่ ๑๒ คุณค่าทางอาหารของถั่วเขียวเปรียบเทียบกับธัญพืชอื่น ๆ

ประเภท		จำนวน ๑๐๐ กรัม		
		ถั่วเขียว	ข้าวโพกแห้ง	ข้าว
พลังงาน	(แคลอรี)	๓๕๖.๐	๓๗๒.๐	๓๖๗.๐
ไขมัน	(กรัม)	๑.๐	๓.๓	๐.๖
คาร์โบไฮเดรต	(กรัม)	๖๗.๕	๗๓.๓	๘๐.๕
โปรตีน	(กรัม)	๒๑.๑	๑๑.๐	๗.๓
แคลเซียม	(มิลลิกรัม)	๑๒๕.๐	๒๕.๐	๕.๐
ฟอสฟอรัส	(มิลลิกรัม)	๓๒๐.๐	๒๕๗.๐	๑๘๕.๐
เหล็ก	(มิลลิกรัม)	๕.๕	๕.๕	๑.๐
น้ำ	(กรัม)	๖.๖	๑๑.๐	๑๑.๐

ที่มา : (๒๒ หน้า ๔)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ ๑๓ การบริโภคข้าวเฉลี่ยต่อคนในประเทศไทย ปี ๒๕๐๐ - ๒๕๑๙

ปี	การบริโภค ๑/ (พันกิโลกรัม)	จำนวนประชากร ๒/ (ล้านคน)	การบริโภคต่อคน ๓/ (กิโลกรัม)
๒๕๐๐	๓๐.๖	๒๔.๒	๑.๒๖
๒๕๐๑	๓๔.๓	๒๔.๙	๑.๓๘
๒๕๐๒	๓๐.๖	๒๕.๖	๑.๒๐
๒๕๐๓	๓๗.๔	๒๖.๔	๑.๔๒
๒๕๐๔	๑๔.๑	๒๗.๒	๐.๕๒
๒๕๐๕	๓๒.๗	๒๘.๑	๑.๑๖
๒๕๐๖	๕๕.๓	๒๘.๙	๓.๓๐
๒๕๐๗	๓๖.๘	๒๙.๘	๒.๕๘
๒๕๐๘	๓๖.๑	๓๐.๗	๒.๔๑
๒๕๐๙	๓๖.๕	๓๑.๗	๒.๔๑
๒๕๑๐	๓๕.๗	๓๒.๗	๒.๓๑
๒๕๑๑	๑๓๗.๐	๓๔.๐	๔.๐๓
๒๕๑๒	๕๓.๐	๓๕.๑	๒.๖๕
๒๕๑๓	๖๐.๗	๓๖.๔	๑.๖๗
๒๕๑๔	๖๗.๘	๓๗.๕	๑.๘๑
๒๕๑๕	๑๑๕.๙	๓๘.๖	๓.๐๐
๒๕๑๖	๑๑๔.๑	๓๙.๗	๒.๘๗
๒๕๑๗	๕๗.๖	๔๐.๘	๒.๓๙
๒๕๑๘	๓๗.๔	๔๑.๙	๐.๘๙
๒๕๑๙	๓๖.๗	๔๓.๐	๐.๘๕
เฉลี่ย	-	-	.๐๑

ที่มา : ๑/ จากตารางที่ ๓
 ๒/ จากสมุดสถิติรายประเทศไทย สำนักงานสถิติแห่งชาติ
 ๓/ คำนวณจาก (๑) ÷ (๒)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระบบการตลาดถั่วเขียว

การตลาดถั่วเขียวภายในประเทศ

การค้าถั่วเขียวก็เช่นเดียวกับการค้าพืชไร่อื่น ๆ กล่าวคือ พ่อค้าคนกลางมีบทบาทมาก ทั้งแต่การรับซื้อจากเกษตรกร จนกระทั่งถึงการจำหน่ายให้แก่ผู้บริโภค ถั่วเขียวจะเคลื่อนย้ายจากเกษตรกร ปลูกผ่านพ่อค้าในตลาดท้องถิ่น (โคกแก้ว พ่อค้าในตลาดท้องถิ่นและพ่อค้าผู้รวบรวมในตลาดท้องถิ่น) ผ่านพ่อค้าผู้รวบรวมและพ่อค้าขายส่งในตลาดต่างจังหวัดตามลำดับ จนกระทั่งถั่วเขียวผ่านมือไปถึง พ่อค้าโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปและพ่อค้าขายส่งในตลาดกรุงเทพฯ พ่อค้าที่เป็นทั้งนายหน้าและพ่อค้าขายส่งในตลาดกรุงเทพฯ ก็จะส่งต่อไปให้พ่อค้าส่งออก โรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปและพ่อค้าขายปลีก

สำหรับพ่อค้าส่งออก ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในกรุงเทพฯ จะสั่งซื้อถั่วเขียวจากพ่อค้าขายส่งในตลาดกรุงเทพฯ และนายหน้า (เรียกอีกชื่อหนึ่งว่า "หยง") ซึ่งติดต่อระหว่างพ่อค้าต่างจังหวัด พ่อค้าส่งออก โรงงานอุตสาหกรรมแปรรูป และพ่อค้าขายปลีก พ่อค้าเหล่านี้ส่วนใหญ่มีโรงเก็บพืชผลของตนเอง พ่อค้าที่ไม่มีโรงเก็บพืชผลของตนเองก็สามารถเช่าโกดังคลังสินค้าของธนาคารพาณิชย์เพื่อเก็บถั่วเขียวและพืชผลอื่น ๆ ได้ ตามปกติพ่อค้าส่งออกจะไม่เก็บถั่วเขียวไว้ แต่จะหาซื้อตามจำนวนที่พอเพียงสำหรับการส่งออกแต่ละครั้งตามใบสั่งซื้อจากพ่อค้าในต่างประเทศ การตกลงซื้อขายถั่วเขียวแต่ละครั้งยังเป็นจำนวนน้อยมาก

การซื้อขายถั่วเขียวระหว่างเกษตรกรกับพ่อค้าคนกลางกระทำกันมากที่สุดในช่วงเดือนธันวาคม-กุมภาพันธ์ ของทุกปี ปริมาณการซื้อขายในช่วงดังกล่าวคิดเป็น 60.19 เปอร์เซ็นต์ของผลผลิตทั้งประเทศ ยอดการซื้อขายสูงสุดอยู่ในเดือนมกราคมซึ่งปริมาณซื้อขายคิดเป็นประมาณ 34.32 เปอร์เซ็นต์ของผลผลิตทั้งหมด อย่างไรก็ตามช่วงเวลาการเสนอขายถั่วเขียวของเกษตรกรในแต่ละภาคก็แตกต่างกันออกไป กล่าวคือในภาคเหนือเกษตรกรจะเสนอขายถั่วเขียวกันมากที่สุดในเดือนกุมภาพันธ์ ส่วนภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ เกษตรกรจะเสนอขายกันมากที่สุดในเดือนมกราคม เดือนมีนาคม และเดือนกรกฎาคม ตามลำดับ

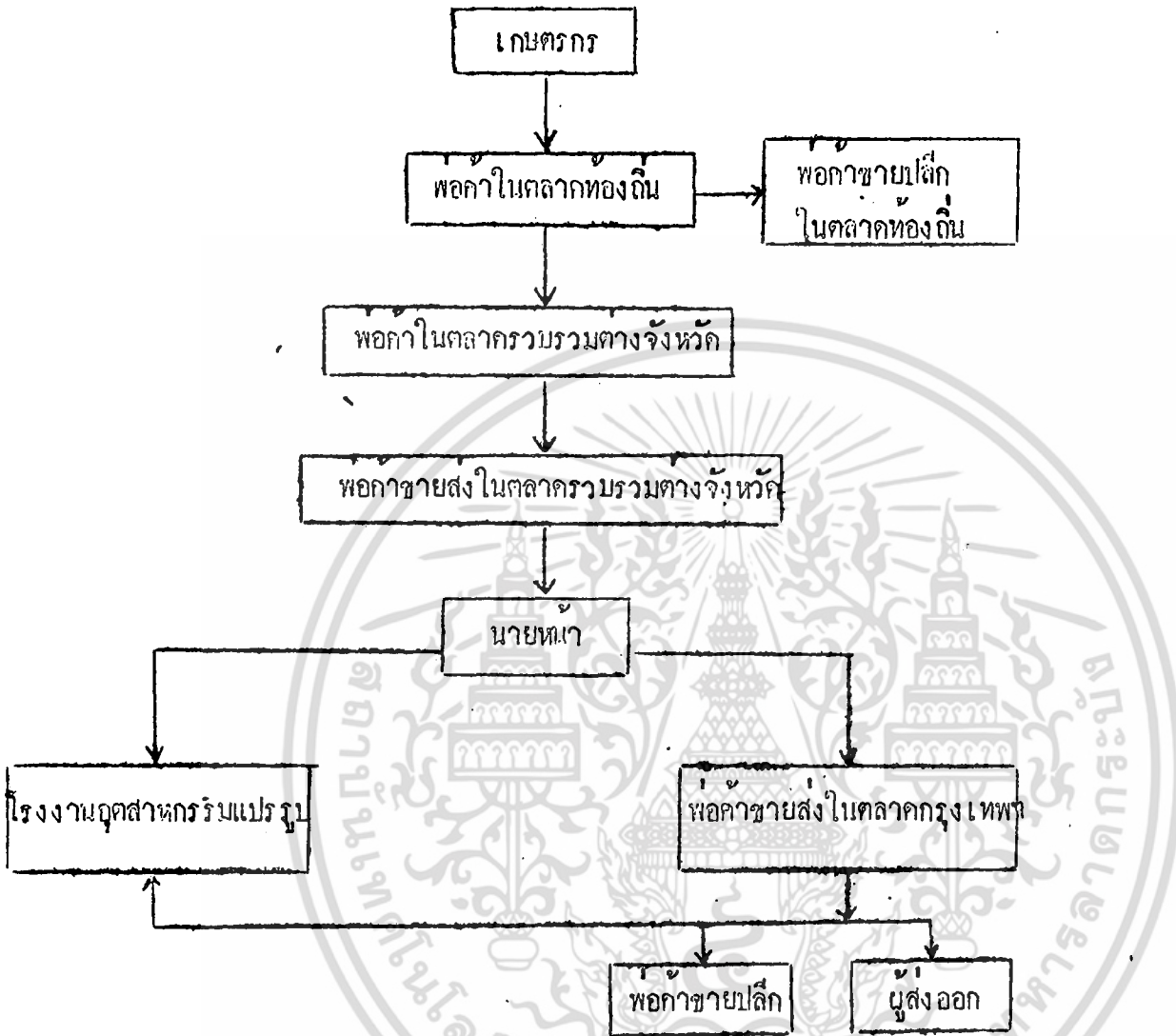
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ราคาถั่วเขียว

ความเคลื่อนไหวของราคาถั่วเขียวภายในประเทศแต่ละปี มักจะขึ้นอยู่กับปริมาณผลผลิต ความต้องการใช้ภายในประเทศ และความต้องการของประเทศที่เป็นตลาดถั่วเขียวของไทย ในระหว่างปี 2500-2520 ราคาขายส่งถั่วเขียวทุกชนิด (ได้แก่ ถั่วเขียวมันเมล็ดใหญ่ และเมล็ดเล็ก ถั่วเขียวธรรมดา และถั่วเขียวผิวดำ) ในตลาดกรุงเทพฯ โดยเฉลี่ยได้เท่ากับ 3.72 บาท ต่อกิโลกรัมละ 1.97 บาท และราคาสูงสุดอยู่ในปี 2519 เฉลี่ยกิโลกรัมละ 10.67 บาท อย่างไรก็ตาม ในระยะ 21 ปีที่ผ่านมาราคาถั่วเขียวมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น กล่าวคือในระหว่างปี 2500-2510 ราคาถั่วเขียวเฉลี่ยกิโลกรัมละ 2.61 บาท และในปี 2511-2520 เฉลี่ยกิโลกรัมละ 4.94 บาท อัตราเพิ่มโดยเฉลี่ยต่อปีของราคาขายส่งถั่วเขียวในตลาดกรุงเทพฯ คิดเป็น 6.72 เปอร์เซ็นต์ กล่าวคือ ราคาถั่วเขียวจะเพิ่มขึ้นกิโลกรัมละ 0.25 บาททุก ๆ ปี

ความเคลื่อนไหวของราคาถั่วเขียวมัน (เมล็ดใหญ่ และเมล็ดเล็ก) ถั่วเขียวธรรมดา และถั่วเขียวผิวดำ มีลักษณะใกล้เคียงกันมาก กล่าวคือ ราคาถั่วเขียวมีลักษณะความเคลื่อนไหวเป็นวัฏจักร ซึ่งในช่วงวัฏจักรหนึ่ง ๆ จะใช้เวลา 5 ปี โดยที่ราคาจะเพิ่มขึ้นเป็นเวลา 2 ปี แล้วยกตกลง 3 ปี จากนั้นก็จะเพิ่มขึ้นอีก 2 ปี เป็นเช่นนี้เรื่อย ๆ ไป สำหรับในรอบปีหนึ่ง ๆ นั้น ราคาขายส่งถั่วเขียวในตลาดกรุงเทพฯ จะสูงสุดในเดือนสิงหาคม และก็จะลดลงต่ำเรื่อย ๆ จนกระทั่งถึงระดับต่ำสุดในเดือนพฤศจิกายน เริ่มสูงขึ้นอีกหลังจากนั้นเป็นเช่นนี้เรื่อย ๆ ไป

เมื่อพิจารณาราคาขายส่งถั่วเขียวในตลาดกรุงเทพฯ กับราคาส่งออกแล้วพบว่าราคาถั่วเขียวทั้งสองตลาดอยู่ในระดับใกล้เคียงกันมาก ส่วนปริมาณถั่วเขียวส่งออกในระยะใดระยะหนึ่งนั้นมักขึ้นอยู่กับราคาส่งออกและราคภายใน ถ้าราคาภายในสูงกว่าราคาส่งออก อาจจะเป็นเพราะความต้องการของอุตสาหกรรมแปรรูปมีมาก แต่ถั่วเขียวในตลาดมีน้อย ถั่วเขียวก็นำไปจำหน่ายได้ ถ้าระยะไหนความต้องการภายในน้อย แต่มีถั่วเขียวเข้าตลาดมาก ราคาภายในจะต่ำกว่าราคาส่งออก ดังนั้นราคาภายในประเทศในระยะใดระยะหนึ่งจะเป็นเครื่องชี้ว่าถั่วเขียวจะใช้ภายในเท่าใด และส่งออกเท่าใด โดยเฉพาะ-

ภาพที่ ๔ วิธีการค้าและการตลาดทองคำ

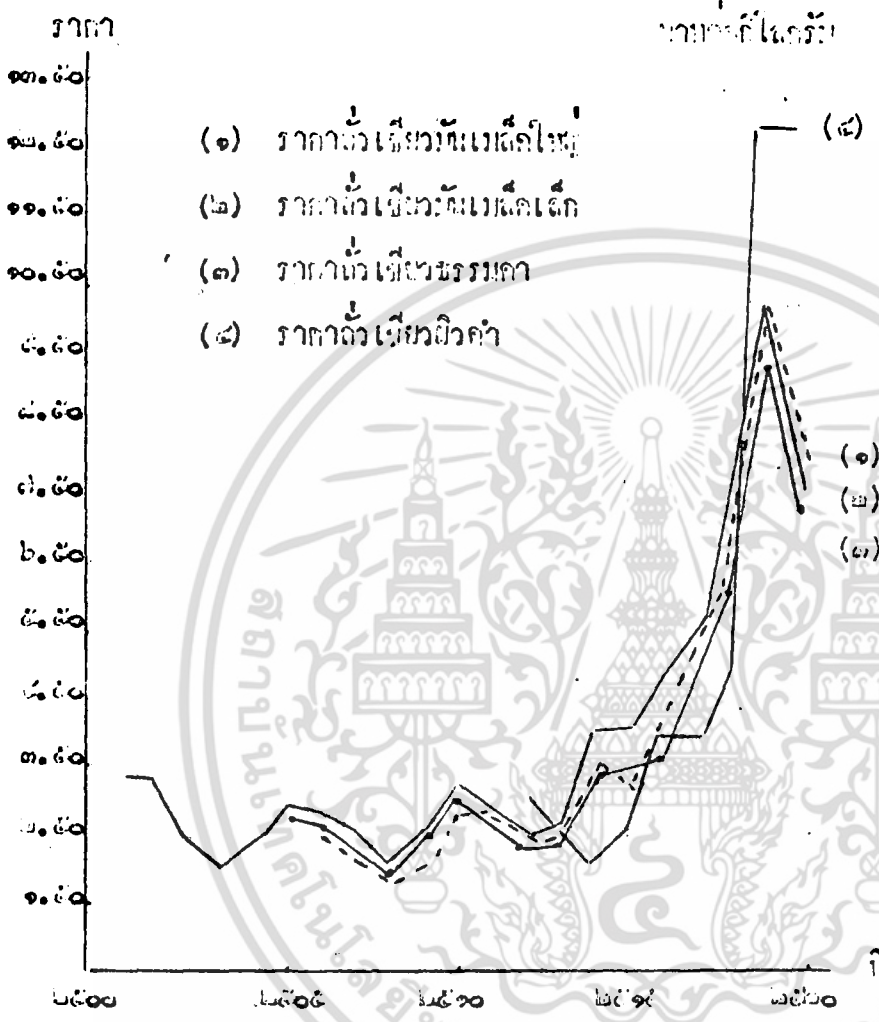
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ ๑๔ เปรียบเทียบของปริมาณตัวเขียวที่จำหน่ายโดยเกษตรกร
ปี ๒๕๖๖

เดือน	ภาคเหนือ	ภาคกลาง	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคใต้	รวมทั้งประเทศ
มกราคม	๒๓.๕๐	๔๑.๗๖	๑๒.๘๕	—	๓๘.๑๑
กุมภาพันธ์	๔๕.๕๓	๑๓.๓๖	๗.๐๐	—	๖๕.๘๙
มีนาคม	๕.๒๓	๒.๒๐	๔๑.๒๗	—	๔๘.๗๐
เมษายน	—	๒.๗๒	—	๐.๐๖	๒.๗๘
พฤษภาคม	๐.๗๘	๒.๗๓	๐.๕๗	๑๗.๓๖	๒๑.๔๔
มิถุนายน	—	๑.๒๓	๒๓.๒๘	๑๘.๑๐	๔๒.๖๑
กรกฎาคม	๗.๑๕	๑.๕๑	—	๖.๐๕	๑๔.๗๑
สิงหาคม	๐.๓๘	๑๒.๕๓	—	๔.๕๕	๑๗.๔๖
กันยายน	๕.๕๖	๑.๒๒	—	๔.๘๗	๑๑.๖๕
ตุลาคม	—	๓.๕๕	—	—	๓.๕๕
พฤศจิกายน	๓.๒๑	๔.๐๗	๐.๑๔	๘.๕๗	๑๖.๐๙
ธันวาคม	๘.๕๐	๑๒.๕๑	๑๔.๘๕	—	๓๕.๘๖
รวม	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๓๐๐.๐๐

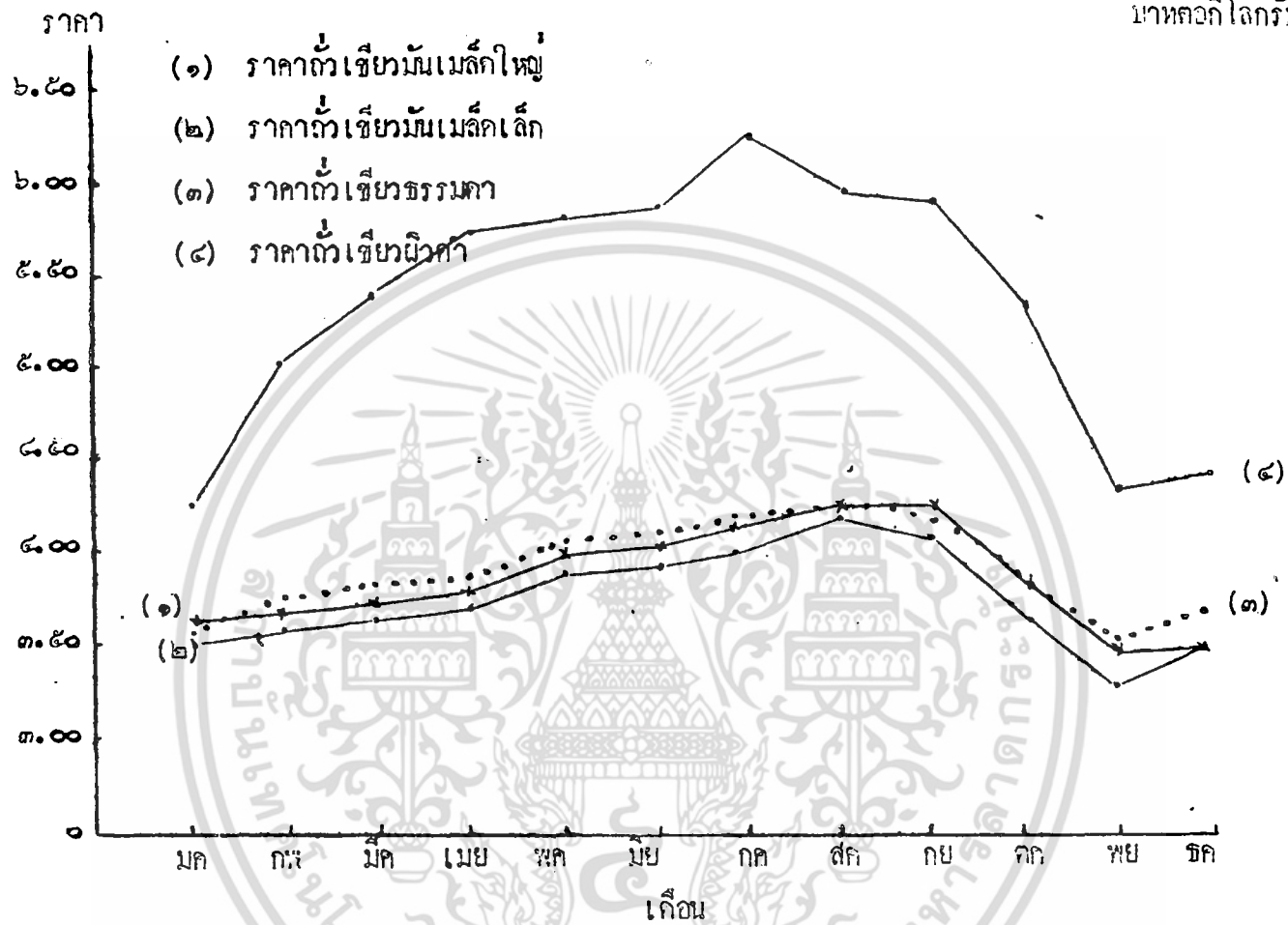
ที่มา : (๘ หน้า ๓)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

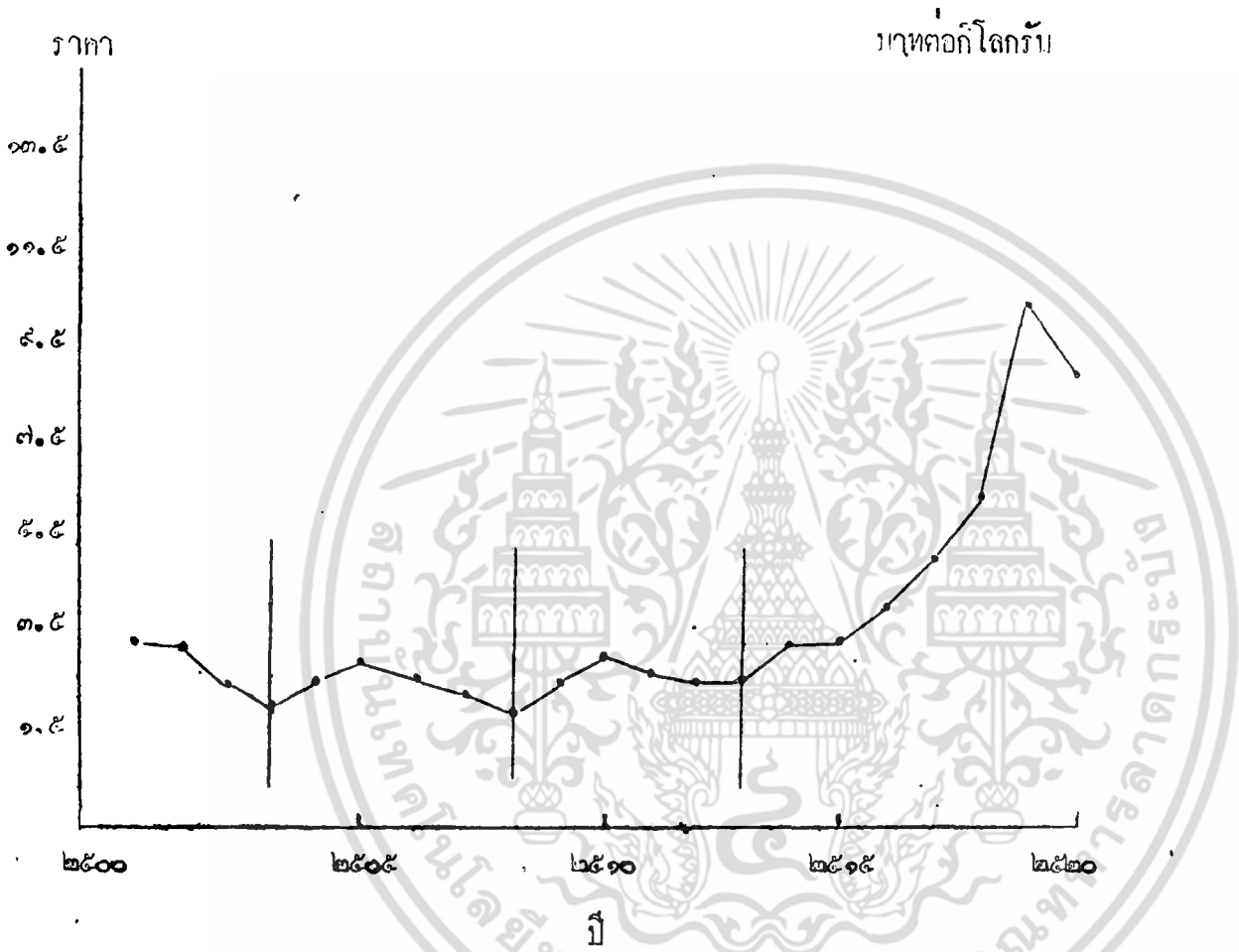

ภาพที่ ๔ การเปลี่ยนแปลงของราคาของโรงเรียนมัธยมศึกษาและโรงเรียนประถมศึกษา
ปี ๒๕๐๐ - ๒๕๒๐

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

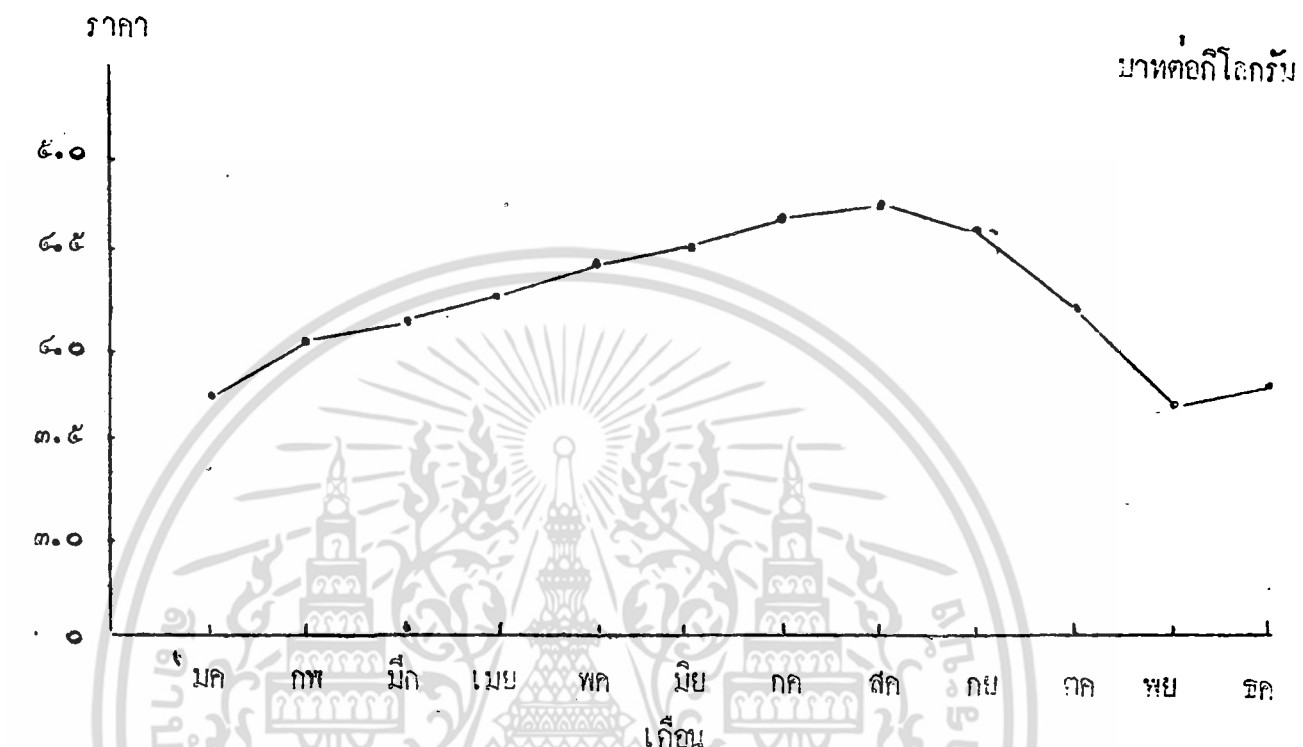

ภาพที่ ๑๑ การเปรียบเทียบราคาขายส่งรายเดือนของตัวเซียมแต่ละชนิดในตลาดกรุงเทพฯ ปี ๒๕๐๐ - ๒๕๒๐

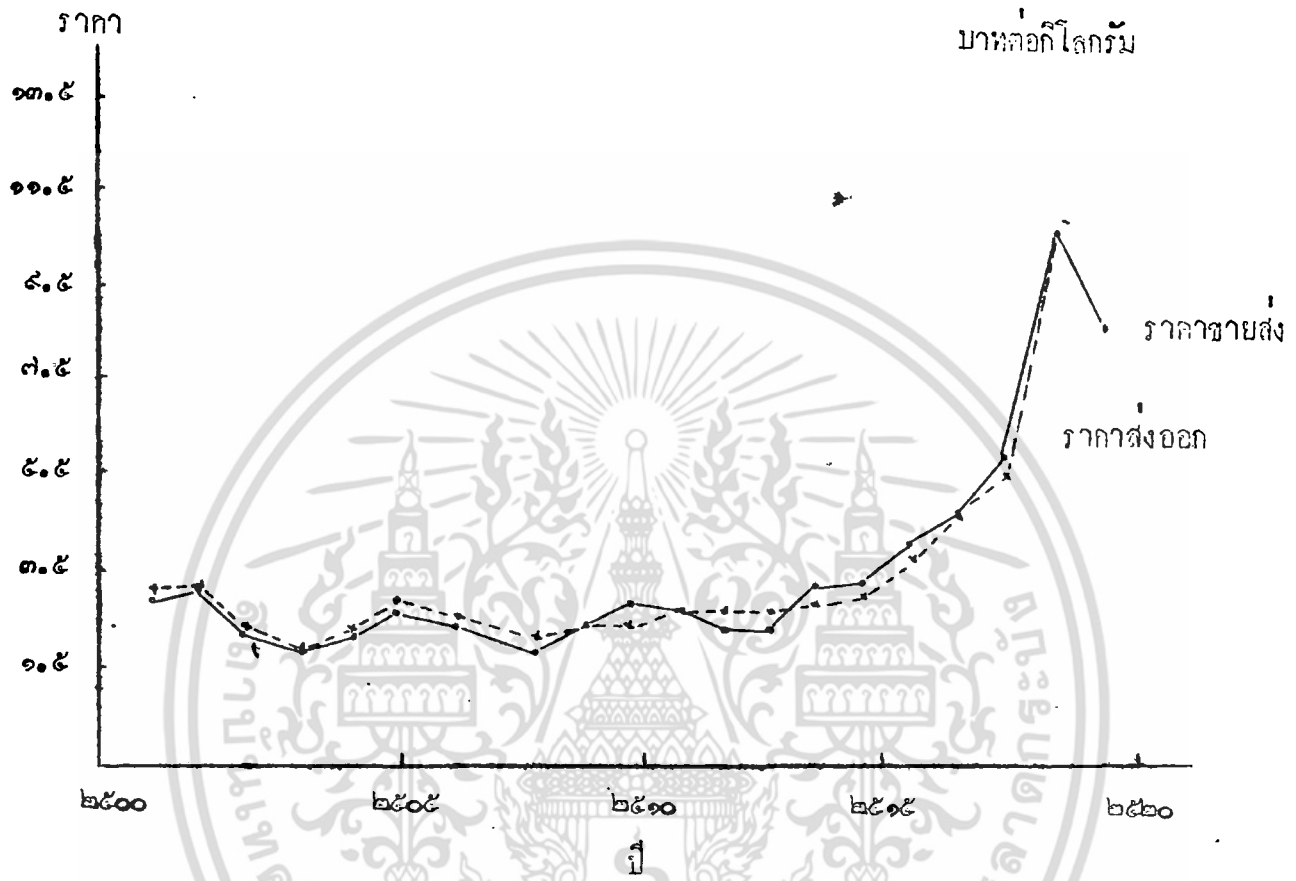

ภาพที่ ๑๑ ความเคลื่อนไหวของราคายางส่งถึงเซียวทุกชนิดในตลาดกรุงเทพฯ ปี ๒๕๐๐ - ๒๕๒๐

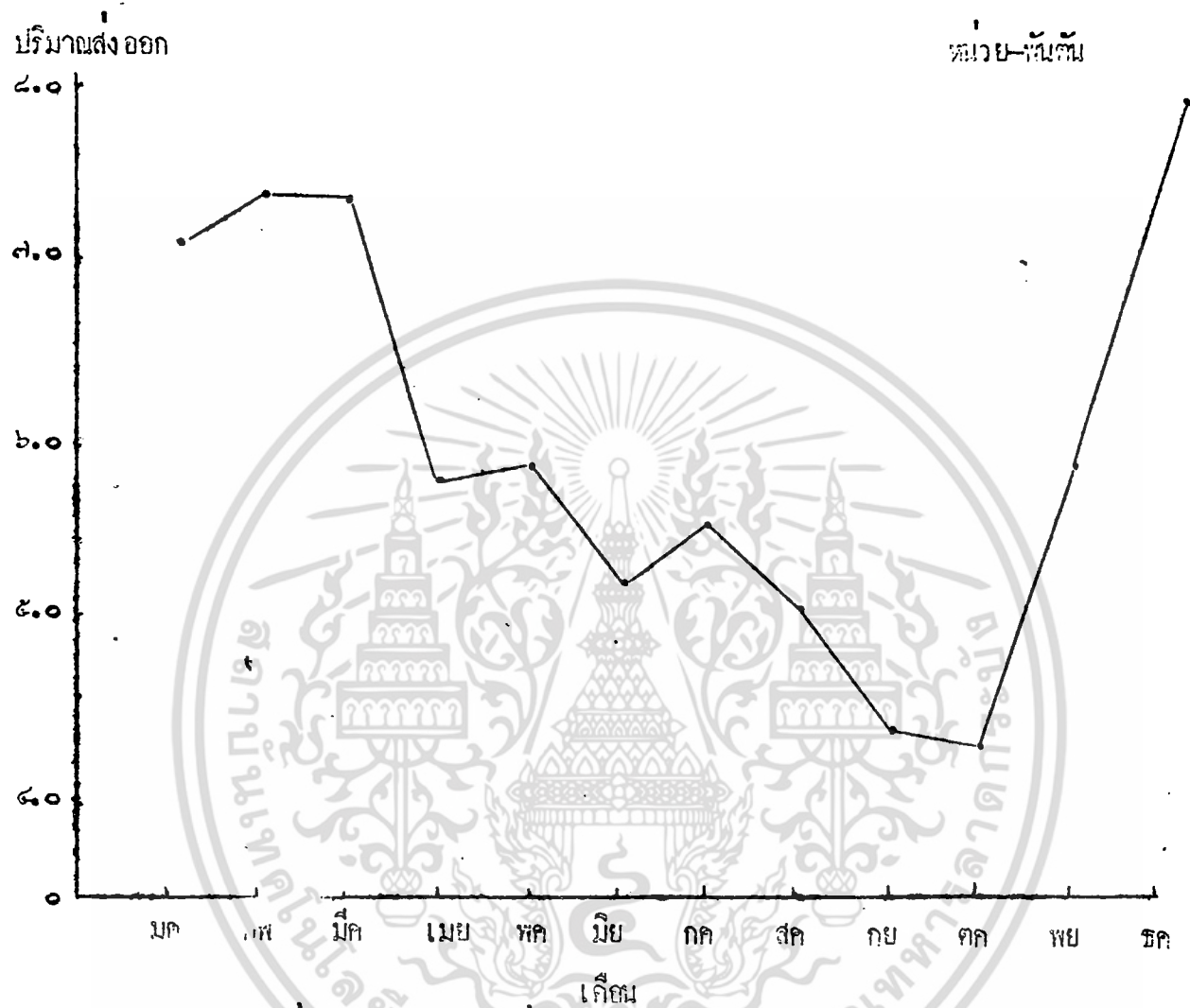
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ ๒๒ ความเคลื่อนไหวรายเดือนของราคาขายส่งข้าวเปลือกโลกวันในเขตกรุงเทพมหานคร ปี ๒๕๐๐ - ๒๕๐๑

ภาพที่ ๑๓ การเปรียบเทียบราคาขายส่งข้าวเหนียวในตลาดกรุงเทพฯ และราคาส่งออก ปี ๒๕๐๐ - ๒๕๓๐

ภาพที่ ๑๔ ปริมาณส่งออกภายใต้เงื่อนไขระดับเรขาคณิต ปี ๒๕๐๗ - ๒๕๑๕

๑๕

ในรอบปีหนึ่ง ๆ ปริมาณถั่วเขียวส่งออกจะสูงสุดในช่วง เดือนธันวาคม-มีนาคม และต่ำสุด ในช่วง เดือนสิงหาคม-ตุลาคม จึง เป็นไปในลักษณะตรงกันข้ามกับการเปลี่ยนแปลงของราคา ถั่วเขียวภายในประเทศ

แนวโน้มของปริมาณ ราคา และมูลค่าส่งออกของถั่วเขียว

ปริมาณการส่งถั่วเขียวออกของ ไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ในระยะเวลา ปี 2500-2519 ปริมาณการส่งออกเพิ่มเป็น 8 เท่า คือ ในปี 2500 ส่งออก 10,500 ตัน เป็น 88,100 ตัน ในปี 2519 หรือคิดเป็นประมาณ 42.51 เปอร์เซ็นต์ ของผลผลิต ถั่วเขียวทั้งประเทศ สำหรับปี 2519 นั้นถั่วเขียวที่ส่งออกคิดเป็น 70.59 เปอร์เซ็นต์ ของผลผลิตถั่วเขียวทั้งประเทศ และในระหว่างปี 2513-2518 ไทยส่งถั่วเขียวออกคิด เป็น 5.21-6.33 เปอร์เซ็นต์ ของการส่งออกของโลกและเป็นประเทศผู้ส่งถั่วเขียวออก ที่สำคัญอันดับที่ 4 รองจากสหรัฐอเมริกา มอร็อกโคและอังกฤษ กล่าวคือ ในปี 2513- 2518 ปริมาณการค้าถั่วเขียวส่งออกของโลกโดยเฉลี่ยมีประมาณ 1,818,000 ตัน ในจำนวน นี้กล่าวเป็นถั่วเขียวของสหรัฐอเมริกา ร้อยละ 17.06 มอร็อกโคร้อยละ 9.98 อังกฤษ ร้อยละ 5.73 ไทยร้อยละ 5.68 จีนร้อยละ 5.40 เอเชียใต้อยู่ร้อยละ 5.15 และ ประเทศอื่น ๆ ร้อยละ 51.01 อัตราการเพิ่มต่อกปีโดยเฉลี่ยของการส่งออกของถั่วเขียว ไทยในระยะเวลา 20 ปีที่ผ่านมา นี้ คิดเป็น 9.67 เปอร์เซ็นต์

ราคาส่งออกของถั่วเขียวไทยในช่วงปี 2500-2519 เปลี่ยนแปลงขึ้น ๆ ลง ๆ อยู่ เสมอ กล่าวคือ ในปี 2500 ราคาส่งออกถั่วเขียวเฉลี่ยตันละ 3,143 บาทต่อมาลดลง เป็น ตันละ 2,799 บาทในปี 2512 และกลับเพิ่มสูงขึ้นอย่างมากในปี 2519 ซึ่งเฉลี่ยตันละ 10,738 บาท ราคาส่งออกถั่วเขียวในช่วงระยะเวลาดังกล่าวโดยเฉลี่ยประมาณตันละ 3,436 บาท และมีอัตราเพิ่มโดยเฉลี่ยต่อกปีเป็น 5.82 เปอร์เซ็นต์

มูลค่าส่งออกของถั่วเขียวในระยะปี 2500-2519 เพิ่มขึ้นประมาณ 29 เท่า กล่าวคือ จาก 33 ล้านบาทในปี 2500 เป็น 946 ล้านบาทในปี 2519 มูลค่าส่งออกของถั่วเขียวยัง เป็นรองมูลค่าส่งออกของมันสำปะหลัง ข้าวโพค และยางพาราอัตราเพิ่มโดยเฉลี่ยของการ ส่งออกถั่วเขียวออกต่อกปีเป็น 15.04 เปอร์เซ็นต์

ตารางที่ ๑๕ เปรียบเทียบการส่งออกข้าวเขียวของประเทศผู้ส่งออกที่สำคัญ
เทียบกับปริมาณการส่งออกข้าวเขียวของโลก ในช่วงปี ๒๕๑๓ - ๒๕๑๘

ประเทศ	๒๕๑๓	๒๕๑๔	๒๕๑๕	๒๕๑๖	๒๕๑๗	๒๕๑๘	เฉลี่ย
สหรัฐฯ	๑๕.๕๕	๑๖.๔๔	๑๕.๔๘	๑๖.๑๕	๑๗.๒๖	๑๘.๐๖	๑๗.๐๖
เยอรมนี	๑๓.๐๓	๖.๖๖	๑๓.๒๐	๕.๑๕	๑๐.๗๕	๗.๐๖	๕.๕๘
อังกฤษ	๖.๑๘	๕.๘๗	๕.๐๐	๕.๑๒	๕.๗๒	๘.๘๗	๕.๗๓
ไทย	๕.๖๗	๕.๖๑	๕.๒๑	๕.๖๖	๖.๓๓	๕.๕๕	๕.๖๘
จีน	๕.๖๖	๖.๕๖	๖.๐๓	๕.๕๑	๕.๕๐	๕.๘๒	๕.๕๐
เอธิโอเปีย	๒.๘๖	๓.๕๕	๕.๐๖	๗.๐๕	๗.๕๕	๕.๘๒	๕.๑๕
อื่น ๆ	๕๗.๖๑	๕๖.๓๑	๕๖.๐๖	๕๑.๘๖	๕๕.๕๕	๕๐.๑๘	๕๑.๐๑
รวม	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐

ที่มา : คำนวณจาก (๒๒ หน้า ๒๑๑ - ๒๑๒)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ ๑๖ แนวโน้มของปริมาณ ราคา และมูลค่าส่งออกของข้าวสีเข้

ปี	Y		X1
	ปริมาณการส่งออก (ตัน)	มูลค่าส่งออก (ล้านบาท)	ราคาส่งออก (บาท/ตัน)
๒๕๐๐	๑๐.๕	๓๓	๓,๑๔๓
๒๕๐๑	๗.๒	๒๔	๓,๓๓๓
๒๕๐๒	๑๕.๔	๓๗	๒,๔๐๓
๒๕๐๓	๒๓.๐	๔๘	๒,๐๘๗
๒๕๐๔	๒๖.๔	๖๐	๒,๒๓๓
๒๕๐๕	๒๑.๐	๖๒	๒,๙๕๒
๒๕๐๖	๒๐.๗	๕๘	๒,๘๕๐
๒๕๐๗	๓๓.๔	๘๔	๒,๕๑๕
๒๕๐๘	๕๐.๗	๑๑๘	๒,๓๖๗
๒๕๐๙	๕๕.๓	๑๓๑	๒,๓๖๙
๒๕๑๐	๕๖.๙	๑๒๒	๒,๑๐๑
๒๕๑๑	๕๖.๗	๑๓๖	๒,๔๒๗
๒๕๑๒	๗๖.๘	๒๑๕	๒,๗๙๙
๒๕๑๓	๘๙.๘	๒๕๕	๒,๘๔๐
๒๕๑๔	๘๕.๖	๒๕๕	๒,๙๗๙
๒๕๑๕	๘๘.๓	๒๗๗	๓,๑๓๗
๒๕๑๖	๙๕.๒	๓๗๔	๓,๙๒๙
๒๕๑๗	๙๐.๓	๔๕๔	๕,๐๒๘
๒๕๑๘	๘๓.๒	๕๖๕	๕,๕๘๙
๒๕๑๙	๒๘.๑	๙๘	๑๐,๓๗๘

ที่มา : รายงานเศรษฐกิจรายเดือน ธนาคารแห่งประเทศไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตลาดต่างประเทศของถั่วเขียวไทย

ตลาดถั่วเขียวของประเทศไทยยังอยู่ในวงแคบ ประเทศที่ซื้อถั่วเขียวจากไทยได้แก่ ญี่ปุ่น ไต้หวัน สิงคโปร์ ฮองกง มาเลเซีย บาหลี อินโดนีเซีย สหรัฐอเมริกา คูเวต เนเธอร์แลนด์ ออสเตรเลีย และประเทศอื่น ๆ อีกกว่า 20 ประเทศ ตลาดญี่ปุ่น ไต้หวัน สิงคโปร์ ฮองกง และมาเลเซีย เป็นตลาดที่สำคัญที่สุดของถั่วเขียวไทย ในระหว่างปี 2500-2519 ตลาดทั้ง 5 แห่งนี้ ซื้อถั่วเขียวไทยคิดเป็น 88.79 เปอร์เซ็นต์ของการส่งออกถั่วเขียวทั้งหมด ประเทศอื่น ๆ ที่เหลือสั่งซื้อจากประเทศไทยเป็นจำนวนน้อย และไม่ซื้อซ้ำทุกปี โดยเฉพาะในระหว่างปี 2500-2509 ประเทศมาเลเซียเป็นตลาดที่สำคัญของไทย แต่ในปี 2510 เป็นต้นมาประเทศญี่ปุ่นก็กลายเป็นตลาดที่สำคัญ และครองความเป็นตลาดที่ใหญ่ที่สุดสำหรับถั่วเขียวจากประเทศไทยในปี 2518 และ 2519 ไทยส่งถั่วเขียวไปขายในตลาดญี่ปุ่นคิดเป็น 36.38 เปอร์เซ็นต์ และ 48.04 เปอร์เซ็นต์ ของการส่งถั่วเขียวออกทั้งหมดตามลำดับ

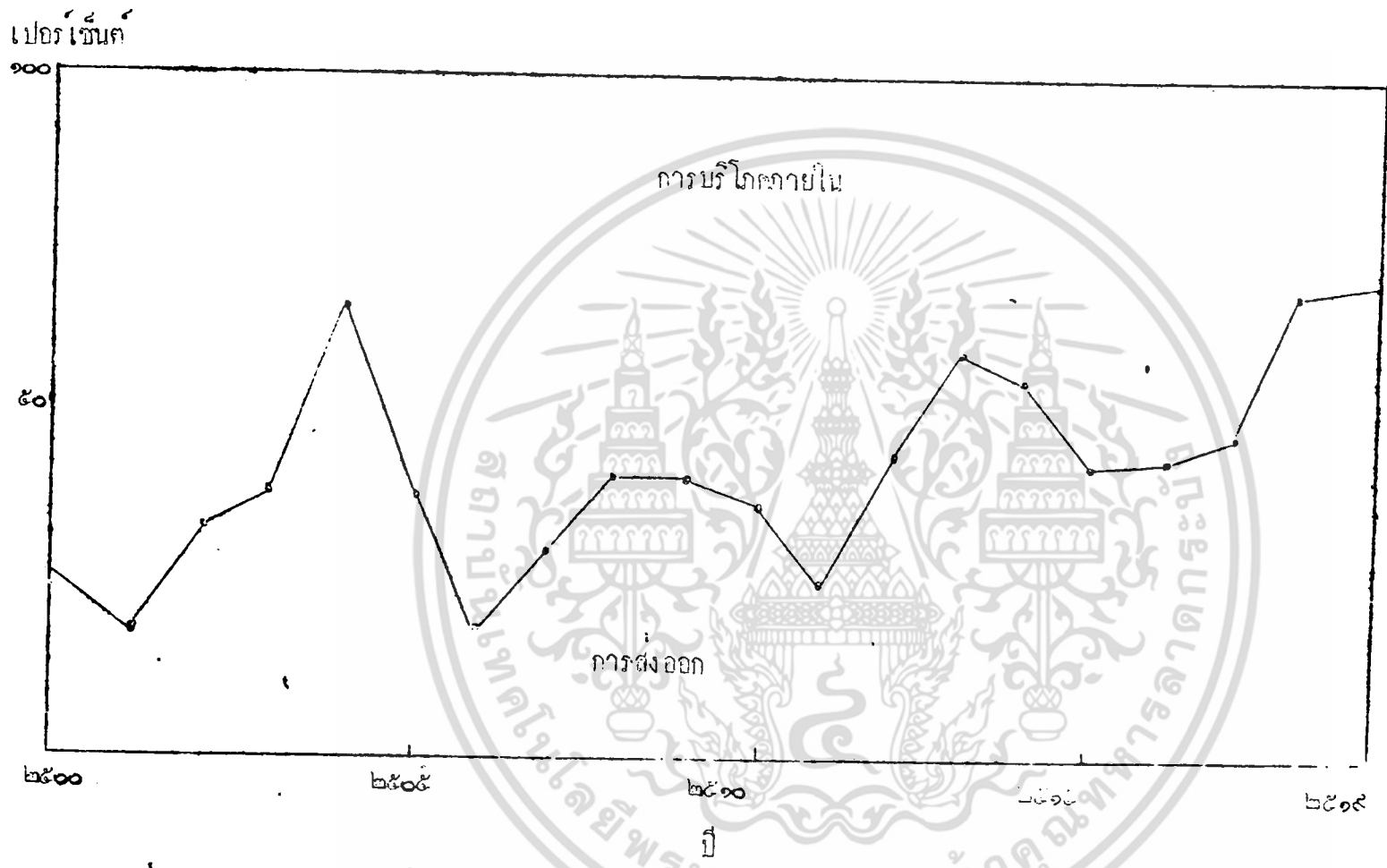
รายละเอียดของการส่งถั่วเขียวแยกตามรายการประเทศที่สำคัญจะปรากฏดังนี้

ญี่ปุ่น

เป็นประเทศที่ซื้อถั่วเขียวไทยมากที่สุดในระหว่างปี 2510-2519 ซึ่งคิดเป็นประมาณ 33.99 เปอร์เซ็นต์ของการส่งถั่วเขียวออกทั้งหมดของไทย กล่าวคือ ในปี 2510 ญี่ปุ่นสั่งถั่วเขียวไทยเข้า เป็นปริมาณ 14,402 ตัน (30.71 เปอร์เซ็นต์) และในปี 2519 การสั่งเข้าได้เพิ่มขึ้นเป็น 42,312 ตัน (48.04 เปอร์เซ็นต์) โดยเฉลี่ยเปอร์เซ็นต์ของถั่วเขียวส่งออกไปสู่ตลาดญี่ปุ่นของไทยได้เพิ่มขึ้นปีละประมาณ 3.35 เปอร์เซ็นต์ และปริมาณเพิ่มขึ้นปีละ 8.47 เปอร์เซ็นต์

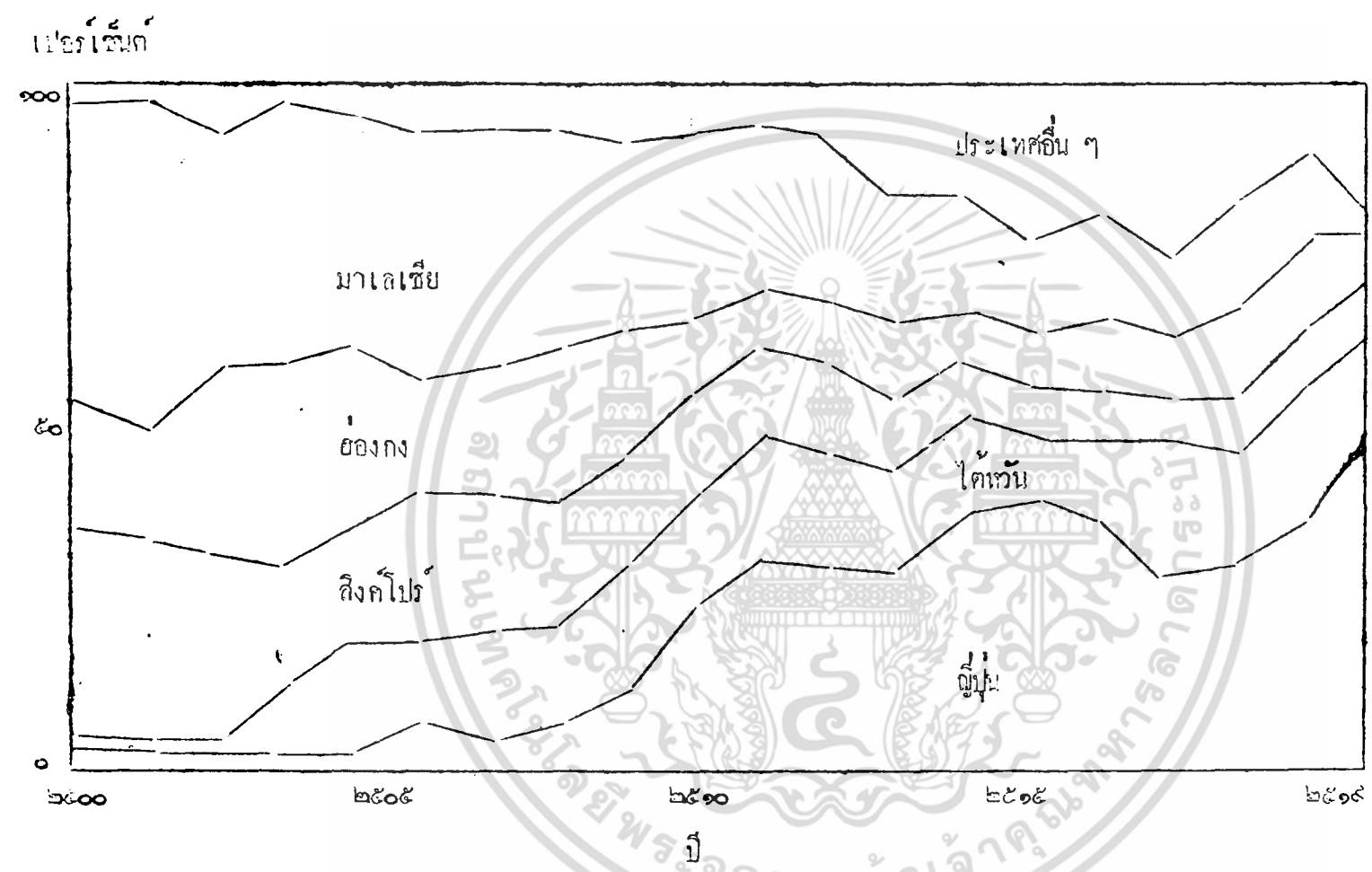
ไต้หวัน

เป็นตลาดที่สั่งเข้าถั่วเขียวไทยเป็นอันดับที่สองรองจากญี่ปุ่น ในระหว่างปี 2510-2519 ถั่วเขียวส่งออกไปสู่ตลาดไต้หวันคิดเป็น 15.67 เปอร์เซ็นต์ ของปริมาณส่งออกทั้งประเทศ แนวโน้มการส่งออกถั่วเขียวไปไต้หวันได้เพิ่มจาก 8,374 ตัน (17.86 เปอร์เซ็นต์) ในปี 2510 เป็น 12,321 ตัน (13.99 เปอร์เซ็นต์) ในปี 2519 โดยเฉลี่ย-

ภาพที่ ๑๕ เปอร์เซ็นต์การส่งออกของผลิตภัณฑ์ไทย ตั้งแต่ปี ๒๕๐๐ - ๒๕๑๙

๕๓

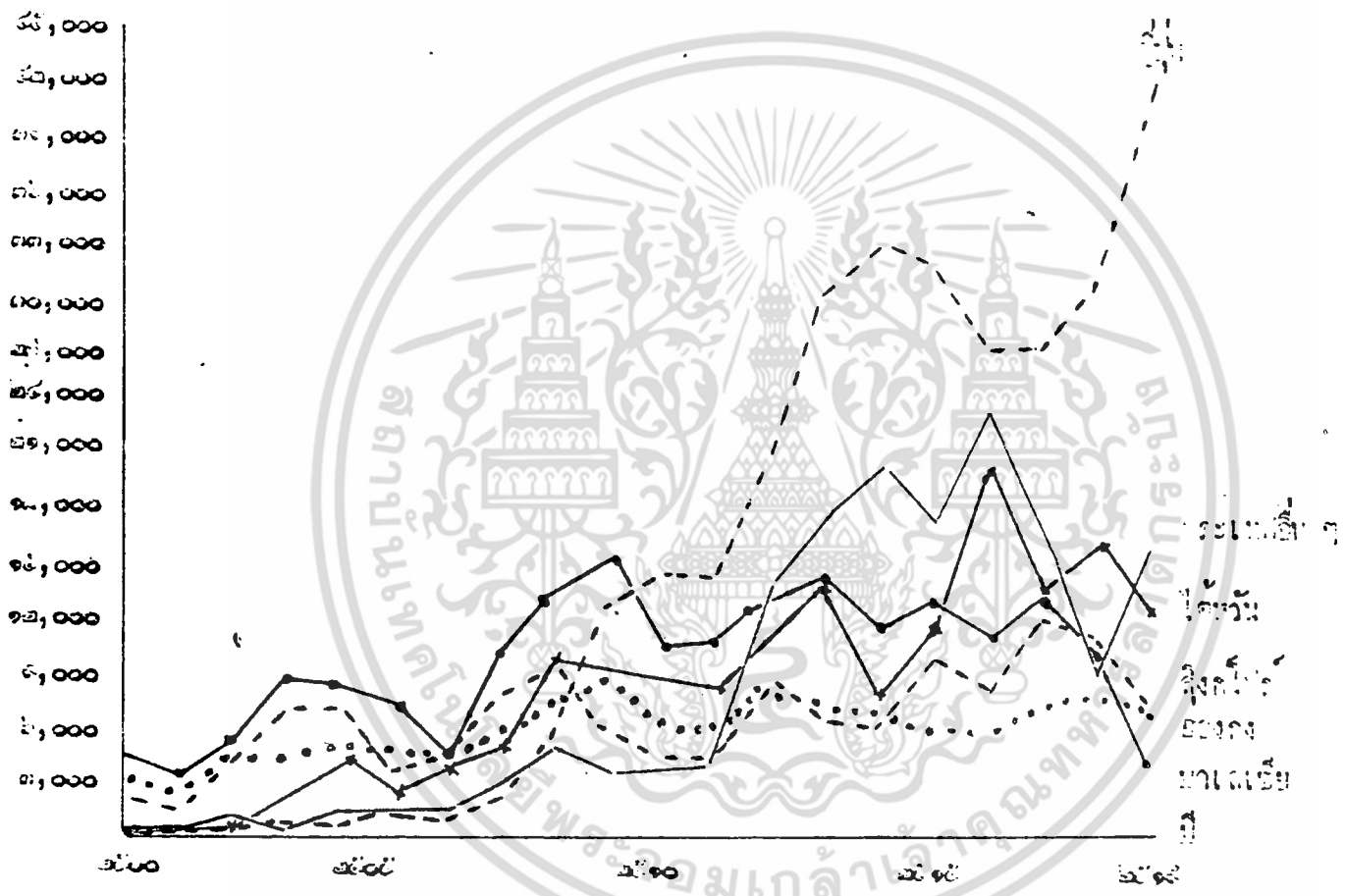
การที่ เบอร์โทรส่งการส่งออกถึงเข้ไปยังประเทศต่าง ๆ ของไทย ปี ๒๕๐๐ - ๒๕๑๙

๕๑

ans
 ders
 1
 .000
 .5
 pair
 rear
 19
 19
 3
 mes
 welv
 men

๕๖

ปริมาณ (ล้านบาท)

ภาพที่ ๑๖ ปริมาณการค้าส่งที่สำคัญของประเทศไทยปี 1950 - 5๑

๕๗

เปอร์เซ็นต์ของถั่วเขียวส่งออกไปสู่ตลาดไต้หวันของไทยให้เพิ่มขึ้นปีละประมาณ 0.38 เปอร์เซ็นต์ และปริมาณให้เพิ่มขึ้นปีละ 8.12 เปอร์เซ็นต์

มาเลเซีย

เคยเป็นตลาดถั่วเขียวที่สำคัญที่สุดของไทยก่อนปี 2510 แต่หลังจากปี 2510 เป็นต้นมา มาเลเซียก็กลายเป็นตลาดถั่วเขียวอันดับที่สามรองจากญี่ปุ่นและไต้หวัน การส่งออกของถั่วเขียวไทยไปมาเลเซียในระหว่างปี 2510-2519 คิดเป็น 14.96 เปอร์เซ็นต์ของการส่งออกทั้งหมด ปริมาณส่งออกต่ำสุดในปี 2519 คือ 3,536 ตัน (4.01 เปอร์เซ็นต์) และส่งออกสูงสุดในปี 2513 คือ 14,455 ตัน (16.09 เปอร์เซ็นต์) โดยเฉลี่ยเปอร์เซ็นต์ของถั่วเขียวส่งออก ไปสู่ตลาดมาเลเซียของไทยลดลงปีละประมาณ 11.10 เปอร์เซ็นต์ และปริมาณให้ลดลงปีละ 4.31 เปอร์เซ็นต์ ในช่วงเวลา 10 ปี 11.10 เปอร์เซ็นต์ และปริมาณให้ลดลงปีละ 4.31 เปอร์เซ็นต์ ในช่วงเวลา 10 ปี ที่ผ่านมา

ฮ่องกง

เป็นตลาดถั่วเขียวที่สำคัญอันดับที่สี่รองจากญี่ปุ่น ไต้หวัน และมาเลเซีย ในระหว่างปี 2510-2519 ไทยส่งถั่วเขียวไปขายคิดเป็น 9.57 เปอร์เซ็นต์ของการส่งออกทั้งหมด ในปี 2510 การส่งออกไปฮ่องกงคิดเป็นปริมาณ 3,976 ตัน (8.48 เปอร์เซ็นต์) และให้เพิ่มขึ้น เป็น 6,740 ตัน (7.65 เปอร์เซ็นต์) ในปี 2519 โดยเฉลี่ยเปอร์เซ็นต์ของถั่วเขียวส่งออก ไปสู่ตลาดฮ่องกงของไทยให้เพิ่มขึ้นปีละประมาณ 2.51 เปอร์เซ็นต์และปริมาณให้เพิ่มขึ้นปีละ 7.62 เปอร์เซ็นต์

สิงคโปร์

เป็นตลาดถั่วเขียวที่สำคัญอันดับห้า การส่งออกของถั่วเขียวไทยในสิงคโปร์ระหว่าง ปี 2510-2519 คิดเป็น 8.83 เปอร์เซ็นต์ของการส่งออกทั้งหมด สำหรับในปี 2519 นั้น ไทยส่งออกไป 7,045 ตัน (8.00 เปอร์เซ็นต์) โดยเฉลี่ยเปอร์เซ็นต์ของถั่วเขียวส่งออก ไปสู่ตลาดสิงคโปร์ของไทยลดลงปีละประมาณ 6.12 เปอร์เซ็นต์ แต่ปริมาณยังคงเพิ่มขึ้นปี ละ 0.91 เปอร์เซ็นต์ในช่วงระยะ 10 ปีที่ผ่านมา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเทศอื่น ๆ

ถั่วเขียวไทยที่ส่งไปขายในตลาดอื่น ๆ นอกเหนือจาก 5 ตลาดที่กล่าวมาข้างต้น ก็มีปริมาณเปลี่ยนแปลงขึ้นลง ไม่นั่นเอง ทั้งนี้เนื่องจากความผูกพันในทางการค้าที่ผู้ส่ง ถั่วเขียวออกของไทย ซึ่งสนใจอยู่กับการจำหน่ายไปสู่ตลาดใหญ่ ๆ เป็นสำคัญ ด้วยการ พยายามตอบสนองความต้องการให้ไ้มากที่สุด จนกระทั่งอุปทานที่สามารถจะส่งออกได้นั้นมีเกิดความต้องการสั่งซื้อของตลาดใหญ่ ๆ แล้ว จึงจะหาทางส่งถั่วเขียวไปจำหน่ายยังตลาดอื่น ๆ ปริมาณถั่วเขียวที่ส่งออกไปยังตลาดอื่น ๆ ในระหว่างปี 2510-2519 คิดเป็น 7.81-21.27 เปอร์เซ็นต์ของการส่งออกทั้งหมด ประเทศผู้ซื้อในกลุ่มนี้ได้แก่ บาห์เรน คูเวต อินโดนีเซีย เนเธอร์แลนด์ คานาดา และสหรัฐอเมริกา เป็นต้น สำหรับในปี 2519 นั้น ไทยส่งถั่วเขียวออกไปสู่ตลาดดังกล่าว 16,123 ตัน (11.21 เปอร์เซ็นต์) โดยเฉลี่ยเปอร์เซ็นต์ของถั่วเขียวส่งออกไปสู่ตลาดอื่น ๆ ของไทยได้เพิ่มขึ้นปีละประมาณ 4.48 เปอร์เซ็นต์ และปริมาณได้เพิ่มขึ้นปีละ 7.44 เปอร์เซ็นต์

ปัญหาเกี่ยวกับการส่งออกถั่วเขียว

ตลาดถั่วเขียวในต่างประเทศมีลูทางส่งออกและอนาคตแจ่มใสมาก ในระยะหลังนี้ ถั่วเขียวของไทยสามารถขยายไปตลาดใหม่ ๆ ได้หลายประเทศ เช่น ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา และประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาคยุโรป แต่ในต้นต้นปี 2520 นี้ ถั่วเขียวของไทยก็ประสบกับ ปัญหาการส่งออกที่สำคัญ กล่าวคือ ตลาดถั่วเขียวของไทยในสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นตลาดใหม่ และมีโอกาสขยายได้อีกมาก กำลังมีปัญหา เนื่องจากสำนักงานอาหารและยา ของสหรัฐฯ ได้กักสินค้าถั่วเขียวจากไทยมิให้เข้าประเทศ ซึ่งคิดเป็นมูลค่าประมาณ 6.4 ล้านดอลลาร์ สาเหตุเกิดจากมีสารแอนดริน และดี.ดี.ที. เจือปนอยู่ในเมล็ดถั่วเขียวมากกว่าปริมาณที่กำหนดไว้ เกี่ยวกับเรื่องนี้สมาคมพ่อค้าชาวไทด์และพืชพันธุ์ไทย ในฐานะที่เป็นผู้เกี่ยวข้องโดยตรงได้หาทางแก้ไขอย่างเต็มที่ โดยการชี้แจงให้ทางการสหรัฐฯ ทราบพร้อมกันนั้นก็ขอความร่วมมือไปยังสำนักงานที่ปรึกษาการพาณิชย์ ณ กรุงวอชิงตัน ให้ช่วยเจรจา-

ซอให้ทางการสหรัฐฯ ผ่อนผันให้นำเข้า ในขณะที่เขยก็มักได้ซอให้สำนักงานที่ปรึกษาการพาณิชย์แจ้งให้ทางการสหรัฐฯ ทราบว่า ถึงแม้ว่าถั่วเขียวไทยจะมีสารพิษตกค้างอยู่ในอัตราที่สูง แต่เมื่อนำไปเพาะเป็นถั่วงอกแล้ว อัตราส่วนของสารนี้จะลดต่ำลงอีกมากจนไม่เป็นอันตรายต่อผู้บริโภค และจากประสบการณ์การส่งถั่วเขียวออกไปจำหน่ายยังประเทศอื่น ๆ เกือบ 30 ประเทศมาตั้งแต่อดีต ไม่มีประเทศใดเข้มงวดกวดขันอย่างเข้มแข็งดังเช่นสหรัฐฯ ผลจากการเจรจาทั้งกล่าว สหรัฐฯ ก็ได้ยินยอมผ่อนผันให้นำถั่วเขียวจากไทยเข้าได้บางส่วน เนื่องจากกฎหมายของแต่ละรัฐแตกต่างกัน

หลังจากเกิดปัญหาทั้งกล่าว บรรดาผู้เกี่ยวข้องจากหน่วยงานราชการและเอกชนได้มาประชุมร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหา และที่ประชุมเห็นพ้องกันว่าสาเหตุที่เกิิดสารพิษในเมล็ดถั่วเขียว เป็นเพราะชาวไร่ใช้ยาปราบศัตรูพืชโดยปราศจากความรู้ หรือคำแนะนำในการใช้อย่างถูกต้อง ประกอบกับร้านค้าขายปราบศัตรูพืชในต่างจังหวัดไม่ทำการค้าขายปราบศัตรูพืชโดยหวังผลกำไรมากกว่าที่จะรับผิดชอบต่อผลที่อาจติดตามมาในภายหลัง ซึ่งเรื่องนี้ศูนย์แทนกรมส่งเสริมการเกษตรรับที่จะดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวนี้ต่อไปแล้ว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

ผลการศึกษาและการวิเคราะห์

การศึกษาถึงปัญหาต่าง ๆ ในการวิเคราะห์ Model ที่ได้สมมุติฐานตั้งขึ้นนั้น ได้ทำการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารต่าง ๆ เพื่อนำข้อมูลเหล่านั้นมาทำการวิเคราะห์เพื่อให้ได้ข้อสรุปออกมาในการวิเคราะห์นั้นส่วนใหญ่เป็นตัวเลข ในงานครั้งนี้จึงต้องใช้เครื่อง Computer ช่วยในการสรุปผลออกมาให้เสร็จเลย เพื่อสะดวกในการวิเคราะห์

1. สมการการบริโภคข้าวภายในประเทศไทย

จากสมการนี้เราได้ไปศึกษาหาข้อมูลตามเอกสารต่าง ๆ มาได้จำนวน 12 ปี ตั้งแต่ 2510 - 2522 นำมาหาความสัมพันธ์ระหว่างการบริโภคข้าวภายในประเทศไทย โดยใช้วิธี Multiple Regression Analysis ปรากฏว่าได้สมการดังนี้

$$Y = -0.3328 -17.655 +0.785 +3.7596 \quad R^2 = .8072$$

$$(+3.0777)^{**} \quad (0.5765)^{NS} \quad (4.6951)^{**} \quad SE = 25.0665$$

กำหนดให้ Y = ปริมาณการบริโภคข้าวภายในประเทศไทย (พันตัน)

X_1 = ราคาขายส่งในตลาดกรุงเทพฯ (บาท/ก.ก.)

X_2 = รายได้ประชากรปรับด้วย C.P.I. ของประเทศไทย (บาท/คน)

X_3 = จำนวนประชากรของประเทศ (ล้านคน)

ค่าที่แสดงในวงเล็บคือ t - valus ของสัมประสิทธิ์ต่าง ๆ

N.S= Non - Significance

** = Significance

จากสมการปริมาณการบริโภคน้ำดื่มในเขตภาคใต้ของประเทศไทย เมื่อนำมาทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของสัมประสิทธิ์ของปัจจัยแต่ละชนิดได้แล้ว ปรากฏว่าค่าสัมประสิทธิ์ของราคาขายส่งในเขตภาคใต้ (X₁) กับจำนวนประชากรของประเทศไทย (ล้านคน) (X₂) มีระดับนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์ สำหรับรายได้ประชาชาติของประเทศไทย (บาท/คน) (X₃) นั้น เมื่อทดสอบแล้วปรากฏว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งแสดงว่าสมการการบริโภคน้ำดื่มในเขตภาคใต้ของประเทศไทยนั้น ขึ้นอยู่กับราคาขายส่งในเขตภาคใต้ กับจำนวนประชากรของประเทศไทย

2. (ก) สมการปริมาณการส่งออกข้าวไปยังประเทศลูกค้า

ในสมการนี้เราจะหาปริมาณส่งออกข้าวไปยังประเทศลูกค้าเฉพาะข้าวฉะเชิงเทรา ซึ่งประเทศที่รับซื้อนั้นเน้นหนักเฉพาะประเทศญี่ปุ่น ทั้งเป็นลูกค้ารายใหญ่รายหนึ่งที่รับซื้อข้าวของประเทศไทย โดยมีการรวบรวมจากเอกสารต่าง ๆ ครอบคลุม 5 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2518 - 2522 ซึ่งนำมาหาความสัมพันธ์กันโดยวิธี Multiple Regression Analysis ปรากฏว่าได้สมการดังนี้

$$Y = -9.9350 + 2.0123 X_1 - 0.0176 X_2 \quad R^2 = .8868$$

$$(3.6510)^{**} (-1.0197)^{NS} \quad SE = 2.2512$$

กำหนดให้ Y = ปริมาณส่งออกข้าวไปยังประเทศลูกค้า (พันตัน)

X₁ = ราคาส่งออก F.O.B. เฉลี่ยปรับด้วย C.P.I. ของประเทศไทย (บาท)

X₂ = ปริมาณการผลิตข้าวทั้งหมดของประเทศไทย (ตัน)

ค่าที่แสดงในวงเล็บคือ t = values ของสัมประสิทธิ์ต่าง ๆ

** = Significance, N.S = Non-Significance

จากสมการนี้เราศึกษาถึงปริมาณการส่งออกข้าวไปยังประเทศลูกค้า ซึ่งได้แก่ประเทศญี่ปุ่น ประเทศเดียว เมื่อนำมาทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของสัมประสิทธิ์ของปัจจัยแต่ละชนิดแล้ว ปรากฏว่าค่าสัมประสิทธิ์ราคาส่งออก (F.O.B.) เฉลี่ยปรับด้วย C.P.I. ของประเทศไทย (บาท) (X₁) กับ ปริมาณการผลิตข้าวทั้งหมดของประเทศไทย (ตัน) (X₂) นั้น ไม่มีนัยสำคัญกัน

2. (ข) สมการปริมาณการส่งออกข้าวไปยังประเทศลูกค้า

ในสมการนี้จะศึกษาประเทศส่งออกเฉพาะสิงคโปร์เท่านั้น ซึ่งได้ทำการรวบรวมเอกสารต่าง ๆ จำนวน 5 ปี เช่นกัน คือ ตั้งแต่ 2518 - 2522 ซึ่งนำมาหาความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณการส่งออกข้าวไปยังประเทศลูกค้า ดังนี้

$$Y = 2.6834 + 0.0660 X_1 + 0.0190 X_2 R^{-2} = 0.0000$$

$$(0.0855) \quad (1.1114) \quad N.S. \quad SE = 2.0601$$

- กำหนดให้
- Y = ปริมาณส่งออกข้าวไปยังประเทศลูกค้า (พันตัน)
 - X₁ = ราคาส่งออก (F.O.B.) เฉลี่ยปรับด้วย C.P.I. ของประเทศไทย (บาท)
 - X₂ = ปริมาณการผลิตข้าวทั้งหมดของประเทศไทย (ตัน)

ค่าที่แสดงในวงเล็บ คือ t = values ของสัมประสิทธิ์ต่าง ๆ

N.S = Non - Significance

จากสมการนี้เราได้ศึกษาถึงปริมาณการส่งออกไปยังประเทศลูกค้าซึ่งได้แก่ สิงคโปร์ เมื่อนำมาทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของสัมประสิทธิ์ของปัจจัย แต่ละชนิดแล้ว ปรากฏว่าค่าสัมประสิทธิ์ราคาส่งออก (F.O.B.) เฉลี่ยปรับด้วย C.P.I. ของประเทศไทย (บาท) (X₁) กับค่าสัมประสิทธิ์ของปริมาณการผลิตข้าวของประเทศไทย (พันตัน) (X₂) นั้น ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทั้ง 2 สัมประสิทธิ์เลย

พ.ศ. ๒๕๖๐

ตารางที่ 1 แสดง การปริมาณการบริโภคข้าวภายในประเทศไทย ราคาขายส่งในตลาด
กรุงเทพฯ, รายได้ประชากร, จำนวนประชากรของประเทศไทย

พ.ศ.	ปริมาณการบริโภค ข้าวของไทย(ตัน)	ราคาขายส่งใน ตลาดกรุงเทพ(บาท)	รายได้ประชากร (หน่วย: 1000 ล้านบาท)	จำนวนประชากร (หน่วย: 1000 คน)
10/11	72,155	3.33	89.4	33,000
11/12	101,548	2.94	95.7	34,040
12/13	78,714	2.52	104.5	35,110
13/14	65,182	2.64	110.4	36,370
14/15	55,413	4.04	116.3	37,490
15/16	100,731	4.06	133.7	38,590
16/17	119,598	4.87	178.6	39,690
17/18	94,145	5.49	220.6	40,780
18/19	38,457	7.24	246.5	41,870
19/20	1,756	10.15	278.9	42,960
20/21	21,853	7.90	318.7	44,040
21/22	91,410	6.37	387.5	45,100

จาก ศูนย์สถิติการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

/R, E4, D5E3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 แสดง ปริมาณการส่งออกข้าวไปยังประเทศลูก้า (ญี่ปุ่น) ,
ราคาส่งออกของประเทศไทย, ปริมาณการผลิตข้าวทั้งหมดของประเทศไทย

พ.ศ.	ปริมาณการส่งออกข้าว ไปยังประเทศลูก้า(ปริมาณตัน)	ราคาส่งออกของ ประเทศไทย(บาท)	ปริมาณการผลิตข้าว ทั้งหมดของไทย (ton)
2518	1094	6.68	120,572
2519	13201	12.02	124,786
2520	5074	10.30	206,931
2521	3628	8.03	258,972
2522	1752	8.38	250,702

ตารางนี้เป็นการส่งออกของประเทศไทยจาก ศูนย์สถิติการเกษตร สำนักงาน
เศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ตารางที่ 3 แสดง ปริมาณการส่งออกข้าวไปยังประเทศลูก้า (สิงคโปร์) ,
ราคาส่งออกของประเทศไทย, ปริมาณการผลิตข้าวทั้งหมดของประเทศไทย

พ.ศ.	ปริมาณการส่งออกข้าว ไปยังประเทศลูก้า(ปริมาณตัน)	ราคาส่งออกของ ประเทศไทย(บาท)	ปริมาณการผลิต ข้าวของไทย(ton)
2518	5865	7.25	120,572
2519	6391	10.45	124,786
2520	5503	9.31	206,931
2521	7188	6.98	258,972
2522	10043	7.87	250,702

ตารางนี้เป็นการส่งออกเฉพาะประเทศสิงคโปร์
จากศูนย์สถิติการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

บทที่ 4

ข้อเสนอแนะ

มาตรการที่น่าจะนำมาใช้เพื่อการรักษาการผลิตของถั่วเขียวมีดังต่อไปนี้

1. มาตรการทางด้านการเพิ่มผลผลิตต่อไร่ ผลผลิตต่อไร่ เป็นปัจจัยอย่างหนึ่งที่ยังชี้ให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงในอุปทานถั่วเขียว ดังนั้นเมื่อต้องการที่จะรักษาเสถียรภาพของอุปทานถั่วเขียวก็จะต้องพิจารณาถึงผลผลิตต่อไร่ด้วย นั่นก็คือผลผลิตต่อไร่ควรจะเปลี่ยนแปลงไปในสัดส่วนที่สนับสนุนให้มีการเปลี่ยนแปลงของอุปทานถั่วเขียวไม่มากไปกว่าการเปลี่ยนแปลงของอุปลงศ์ถั่วเขียว เพื่อความมีเสถียรภาพของราคาและรายได้มาตรการในการเพิ่มผลผลิตต่อไร่ก็คือควรสนับสนุนให้มีการค้นคว้าปรับปรุง เมล็ดพันธุ์ที่ดีการส่งเสริมแนะนำให้มีการใช้เมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพสูงอย่างแพร่หลาย
2. มาตรการทางด้านการเพิ่มพูนความรู้ในการผลิตถั่วเขียวให้แก่เกษตรกรควรที่จะช่วยการผลิตถั่วเขียวออกไปให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของอุปลงศ์ถั่วเขียวนั้นตัวเกษตรกรเองมีบทบาทมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากเกษตรกรยังให้ความสนใจในการปลูกถั่วเขียวเป็นหลักน้อยมาก ดังนั้น มาตรการทางด้านการเพิ่มพูนความรู้ในการผลิตถั่วเขียวก็คือ การอบรม แนะนำ การทำแปลงสาธิตให้เกษตรกรดูเป็นตัวอย่าง เพื่อให้ทราบถึงวิธีการ เพาะปลูกและการบำรุงรักษาอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ซึ่งจะเป็นทางหนึ่งจะช่วยให้เกิดการเพิ่มผลผลิตต่อไร่ให้สูงขึ้น
3. มาตรการทางด้านชลประทาน จากการศึกษาได้พบว่า ปริมาณน้ำฝนมีอิทธิพลที่สำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงในพื้นที่หรือปริมาณการผลิตถั่วเขียว แต่การเปลี่ยนแปลงของคืนฟ้าอากาศขาดความแน่นอน ซึ่งก็หมายถึงความไม่แน่นอนในปริมาณการผลิตถั่วเขียวอีกด้วย เพื่อรักษาเสถียรภาพในการเปลี่ยนแปลงของอุปทานถั่วเขียวให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางคานอุปลงศ์แล้ว การชลประทานจึง เป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งที่จะช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนทางด้านอุปสงค์ของถั่วเขียวนั้น ปัจจัยที่สำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงของอุปสงค์ภายในก็คือ รายได้ การกำหนดนโยบายเกี่ยวกับรายได้ เช่นการเพิ่มค่าจ้างแรงงาน การประกันราคาพืชผล และการเพิ่มรายได้ในภาคเศรษฐกิจอื่น ๆ ของประเทศจะมีผลต่ออุปสงค์ภายในประเทศของถั่วเขียวอย่างสำคัญ สำหรับอุปสงค์ในการส่งออกนั้นจากการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่สำคัญที่กระทบกระเทือนต่อการส่งออกถั่วเขียวของไทยก็คือ ราคักราคาภายในและปริมาณการผลิตถั่วเขียวของโลก แต่เนื่องจากอุปสงค์ส่งออกของถั่วเขียวไทยมีลักษณะความยืดหยุ่นทางราคาต่ำ แสดงให้เห็นว่าพอกาส่งออกจะมีความต้องการที่จะเพิ่มการส่งออกให้มากขึ้นนั้น ราคาภายในประเทศจะต้องลดลงในสัดส่วนที่มากกว่าการเพิ่มขึ้นของปริมาณส่งออก

ทางด้านอุปทานส่งออกถั่วเขียวก็ทำนองเดียวกัน การที่ประเทศไทยจะส่งออกถั่วเขียวให้มากขึ้นนั้นก็อยู่ที่การเพิ่มขึ้นของราคาภายในประเทศในสัดส่วนที่มากกว่าปริมาณการส่งออก แต่โดยที่อุปสงค์ส่งออกมีความยืดหยุ่นทางราคาต่ำ การส่งออกมากก็ย่อมหมายความว่าราคาส่งออกจะลดต่ำลงไปด้วย อย่างไรก็ตามปัญหานี้จะสอดคล้องนโยบายการส่งเสริมทางด้านอุปทานการส่งออกก็ต่อเมื่ออุปสงค์ส่งออกของถั่วเขียวได้เพิ่มสูงขึ้นเท่านั้น ในภาวะที่อุปสงค์ถั่วเขียวลดลงนั้น การรักษาเสถียรภาพของปริมาณอุปทานถั่วเขียวนอกจากจะขึ้นอยู่กับมาตรการด้านการชลประทานแล้ว มาตรการทางการตลาด เช่นการมีโกลังคัลลิ่งสินค้าก็จะเป็นทางหนึ่งที่จะช่วยให้มีการปรับอุปทานในตลาดให้สอดคล้องกับภาวะอุปสงค์ของถั่วเขียวในภาวะเช่นนั้นได้

เอกสารอ้างอิง

๑. กองเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
๒๕๑๙. สถิติการเกษตรของประเทศไทย ปีเพาะปลูก ๒๕๑๘/๑๖.
เอกสารสถิติการเกษตร เลขที่ ๒๕. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
๒. _____ . ๒๕๒๐. สถิติการเกษตรของประเทศไทย ปีเพาะปลูก ๒๕๑๘/๒๐. เอกสารสถิติการเกษตร เลขที่ ๑๖. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
๓. _____ . ๒๕๑๘. รายงานผลการสำรวจถั่วเขียว ปีเพาะปลูก ๒๕๑๘/๑๘. เอกสารสถิติการเกษตร เลขที่ ๕๓. (โรเนียว)
๔. _____ . ๒๕๒๐. ต้นทุนการผลิตพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ปี ๒๕๑๘/๒๐. เอกสารสถิติการเกษตร เลขที่ ๓๓. (โรเนียว)
๕. _____ . ๒๕๒๐. สถิติราคาสินค้าเกษตรกรรม ปี พ.ศ. ๒๕๑๘ - ๒๕๑๙. เอกสารสถิติการเกษตร เลขที่ ๒๕. (โรเนียว)
๖. _____ . ๒๕๒๐. การวิเคราะห์ความต้องการถั่วเขียวของประเทศไทย. เอกสารประเภทการตลาด เลขที่ ๕๐. (โรเนียว)
๗. _____ . ๒๕๑๘. รูปแบบระยะเวลาการผลิตและการจำหน่ายสินค้าเกษตร. เอกสารเลขที่ ๑๘๖. (โรเนียว)
๘. _____ . ๒๕๑๘. รูปแบบการขายสินค้าเกษตร. เอกสารเลขที่ ๕๕. (โรเนียว)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ๙. ธนาคารแห่งประเทศไทย. ๒๕๐๔. รายงานเศรษฐกิจรายเดือน. ปีที่ ๑ เล่มที่ ๖ (มิถุนายน ๒๕๐๔) กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์หัวพร.
- ๑๐. _____ . ๒๕๑๐. รายงานเศรษฐกิจรายเดือน. ปีที่ ๙ เล่มที่ ๒ (กุมภาพันธ์ ๒๕๑๐) กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์หัวพร.
- ๑๑. _____ . ๒๕๒๑. รายงานเศรษฐกิจรายเดือน. ปีที่ ๑๔ เล่มที่ ๑ (มกราคม ๒๕๒๑) กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์หัวพร.
- ๑๒. ประสิทธิ์ รั้งสกุลฤกษ์. ๒๕๑๖. การผลิตและการค้าข้าวเขียว. พระนคร : โรงพิมพ์อักษรไทย.
- ๑๓. ภากวิชาพีธโร. ๒๕๑๙. คู่มือประกอบการบรรยายวิชาพืชเศรษฐกิจ. คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (โรเนียว)
- ๑๔. วัฒนา สภากรโรคม. ๒๕๒๐. การค้าข้าวของไทยในปี ๒๕๑๙. จดหมายเหตุสภาหอการค้า. ฉบับที่ ๒๖/๒๕๒๐.
- ๑๕. _____ . ๒๕๒๐. การค้าข้าวและปัญหาส่งออก. จดหมายเหตุสภาหอการค้า. ฉบับที่ ๔๐/๒๕๒๐.
- ๑๖. โสธิน ทองปาน. ๒๕๑๔. หัตถ์และวิธีการวิเคราะห์หาปริมาณค่าเกษตรเบื้องต้น. ภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตร คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (โรเนียว)
- ๑๗. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎีกา. ๒๕๒๐. แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สี่ พ.ศ. ๒๕๒๐ - ๒๕๒๔ กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้